

Nr 5 A.

Godkänd av första kammaren den 6 juni 1922.

Godkänd av andra kammaren den 6 juni 1922.

Riksdagens skrivelse till Konungen angående regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet.

(Statsutskottets utlåtanden nr 5 A, 9, 49, 69, 73 och 89 samt memorial nr 26, 28, 65 och 118.)

Till Konungen.

I avseende å regleringen för tiden 1 januari—30 juni 1923 av utgifterna under riksstatens femte huvudtitel, innefattande anslagen till socialdepartementet, får riksdagen för Eders Kungl. Maj:t anmäla följande beslut.

Departementet.

1:o) Uti den till riksdagen den 7 januari 1922 avlåtna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov under tiden 1 januari—30 juni 1923 i avseende å femte huvudtiteln, innefattande anslagen till socialdepartementet, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 1) att för sagda tid upptaga det ordinarie anslaget till departementschefen, nu för år 24,000 kronor, med halva beloppet, 12,000 kronor.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *departementschefen*, nu för år 24,000 kronor, med halva beloppet, 12,000 kronor.

2:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 2) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli*, nu för år 283,900 kronor, med halva beloppet, 141,950 kronor.

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen uppmärksammat den av Eders Kungl. Maj:t från början av år 1921 vidtagna åtgärden att till sakkunnigt biträde åt statens fattigvårdsinspektör i byggnadstekniska frågor tillkalla en arkitekt med ett årligt arvode av 10,000 kronor, varav för sagda år 5,000 kronor anvisats av förevarande huvudtitels allmänna besparingar.

Riksdagen har icke känt sig fullt övertygad om nödvändigheten av att för ändamålet i fråga förbrukas ett så betydande belopp. Tillitandet i detta fall av huvudtitelns allmänna besparingar torde dessutom svårigen kunna anses stå i överensstämmelse med de i rikets ständers skrivelse den 12 maj 1841 angivna grunder i avseende å dispositionen av besparingar å huvudtitlarna. Då riksdagen likväl finner sig kunna begränsa sin erinran till vad sålunda uttalats, sker det under förväntan, att därest efter vederbörlig prövning behov även hädanefter av dylik sakkunnig visar sig förefinnas, denne vid utövningen av sitt uppdrag skall bliva i tillfälle, icke blott att tillgodose byråns intressen utan jämväl att medverka till förbilligandet av de byggnadsföretag, hans granskning åsyftar.

Då riksdagen i övrigt icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får riksdagen anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Eders Kungl. Maj:ts kansli*, nu för år 283,900 kronor, med halva beloppet, 141,950 kronor.

3:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 3) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till övergångsstat för *socialdepartementet*, nu för år 10,400 kronor, med ett belopp av 2,600 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, till *övergångsstat för socialdepartementet*, nu för år 10,400 kronor, med ett belopp av 2,600 kronor.

4:o Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att för upprätthållande av departementets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag, högst, 6,850 kronor.

Riksdagen har för upprätthållande av departementets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag, högst, 6,850 kronor.

Sociala verk och inrättningar.

5:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 5) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *riksförsäkringsanstalten*, nu för år 238,500 kronor, med halva beloppet, 119,250 kronor.

6:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 6) att för upprätthållande av riks-försäkringsanstaltens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 693,550 kronor.

Riksdagen har ansett sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:t sålunda föreslagit och får alltså anmäla, att riksdagen för *upprätthållande av riks-försäkringsanstaltens verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 693,550 kronor.

7:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 7) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete, nu för år 50,000 kronor, till ett belopp av 37,500 kronor.

Riksdagen, som funnit Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag tillfyllest motiverat, har alltså för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om försäkring för olycksfall i arbete*, nu för år 50,000 kronor, till ett belopp av 37,500 kronor.

8:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 9) har riksdagen beslutat att beträffande det ordinarie förslagsanslaget till *statens bidrag till fiskares försäkring* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

9:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 10) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *försäkringsrådet*, nu för år 87,000 kronor, med halva beloppet, 43,500 kronor.

10:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 11) att för upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen har för *upprätthållande av försäkringsrådets verksamhet* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

11:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 12) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *socialstyrelsen*, nu för år 312,000 kronor, med halva beloppet, 156,000 kronor.

12:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 13) att å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisa ett förslagsanslag, högst, 68,500 kronor.

I samband med förevarande anslagsäskande har departementschefen lämnat en närmare redogörelse beträffande hos socialstyrelsen vidtagna anordningar för kontroll över bränsleförbrukningen inom vissa av statsverket disponerade byggnader och lokaler m. m.

Av denna redogörelse framgår bland annat, att Eders Kungl. Maj:t för handläggning av till ifrågavarande område hörande ärenden bemyndigat socialstyrelsen att från och med den 1 juli 1921 tills vidare intill utgången av juni månad innevarande år anställa en byråassistent, en byråingenjör och ett kvinnligt biträde, samt att härför erforderliga medel av Eders Kungl. Maj:t anvisats från femte huvudtitelns allmänna besparingar. Då emellertid departementschefen för närvarande icke vore beredd att taga ställning till frågan om bränslek kontrollens framtida ordnande, har något anslag för ändamålet i fråga synts honom icke böra äskas av riksdagen. Därest efter anbefalld ytterligare utredning Eders Kungl. Maj:t skulle finna kontrollverksamheten inom socialstyrelsen böra fortgå i en eller annan form, har departementschefen nämligen ansett, att, såvida riksdagen ej gör någon erinran däremot, Eders Kungl. Maj:t bör kunna tillsvidare upprätthålla denna verksamhet med anlitan av tillgängliga medel.

Enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, har under tiden november 1921—februari 1922 antalet inspektioner vid statens värmeanläggningar uppgått till 365, varvid 322 dylika anläggningar med en gemensam bränslekostnad år 1920 av 5,537,909 kronor undersökts. Vid inspektionerna hava enligt uppgift felaktigheter blivit anmärkta i och för rättelse. Utan att nu uttala något omdöme om denna verksamhet, vill riksdagen emellertid framhålla angelägenheten av att vid anordnande av densamma största möjliga sparsamhet iakttages.

Riksdagen, som i övrigt icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förslag, får alltså anmäla, att riksdagen å extra stat för tiden 1

januari—30 juni 1923 för *upprätthållande av socialstyrelsens verksamhet*, utöver anslaget å ordinarie stat, anvisat ett förslagsanslag, högst, 68,500 kronor.

13:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 14) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande och användas till ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister, ett förslagsanslag av 72,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har riksdagen ansett sig böra bifalla. I likhet med departementschefen förutsätter emellertid riksdagen, att, om genom förordnande av s. k. fackförlikningsmän någon förlikningsman för visst distrikt erhåller väsentligt minskat arbete, Eders Kungl. Maj:t nedsätter hans arvode under det av riksdagen godkända beloppet.

Riksdagen får anmäla, att riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande och användas till *ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister*, ett förslagsanslag av 72,000 kronor.

14:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till bestridande av kostnaderna för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister anvisa ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till bestridande av *kostnaderna för centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister* anvisat ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

15:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 16) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom *bidrag till bestridande av kostnaderna för särskilda skiljedomare i arbetstvister* anvisat ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

16:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 17) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att för befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att för *befrämjande och organiserande av den offentliga arbetsförmedlingen i riket* utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

17:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 18) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa — att i huvudsaklig

överensstämmelse med nu gällande grunder utgå såsom bidrag till rese-kostnader för medellösa arbetssökande, som av arbetsförmedlingsanstalt anvisats arbete å annan ort än där de vistas — ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat — att i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder utgå såsom *bidrag till resekostnader för medellösa arbetssökande, som av arbetsförmedlingsanstalt anvisats arbete å annan ort än där de vistas* — ett förslagsanslag av 15,000 kronor.

18:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 291) anmäler, har riksdagen för *bekämpande av arbetslösheten*, i huvudsaklig överensstämmelse med av departementschefen i statsrådsprotokollet över social-ärenden den 7 januari 1922 angivna grunder på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag å 5,000,000 kronor.

19:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 20) att till understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

Då Eders Kungl. Maj:ts framställning icke givit riksdagen anledning till erinran, har riksdagen alltså till *understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopolets införande nödlidande personer* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 70,000 kronor.

20:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 23) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923

dels upptagit det ordinarie anslaget till *yrkesinspektionen*, nu för år 164,100 kronor, med halva beloppet 82,050 kronor,

dels ock till *personligt lönetillägg åt yrkesinspektisen Kerstin Hesselgren* på extra stat anvisat ett förslagsanslag, högst, 500 kronor.

21:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 24) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet anvisa ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för *upprätthållande av yrkesinspektionens verksamhet* anvisat ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

22:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till statens tvångsarbetsanstalter, nu för år 556,000 kronor, med halva beloppet 278,000 kronor.

I samband med förevarande anslagsäskande har departementschefen meddelat, att Eders Kungl. Maj:t efter därom av styrelsen för statens tvångsarbetsanstalt i Landskrona gjord framställning genom beslut den 2 december 1921 uppdragit åt styrelsen att i huvudsaklig överensstämmelse med i ärendet ingivna ritningar och under beaktande av visst av byggnadsstyrelsen gjort uttalande låta omändra och utvidga sjukavdelningen vid nämnda anstalt för en sammanlagd kostnad av högst 8,000 kronor, att utgå av ett av 1921 års riksdag för vissa sanitära anordningar vid anstalten ifråga å tilläggsstat för sagda år uppfört reservationsanslag å 40,000 kronor.

Då riksdagen icke haft något att erinra mot vad sålunda förekommit och ävenledes ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *statens tvångsarbetsanstalter*, nu för år 556,000 kronor, med halva beloppet, 278,000 kronor.

23:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 27) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget *statens tvångsarbetsanstalter: övergångsstat*, nu för år 15,000 kronor, med halva beloppet, 7,500 kronor.

24:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 28) att till driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen har till *driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

25:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 29), att till driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 3,500 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har alltså till *driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 3,500 kronor.

26:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 30) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

dels till avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister ett förslagsanslag, högst, 20,473 kronor,

dels ock till bidrag för driftkostnaderna i övrigt för samma anstalt ett förslagsanslag av 26,500 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser anvisandet av ett anslag å 20,473 kronor för avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn, har icke givit riksdagen anledning till erinran, och har riksdagen alltså funnit sig böra medgiva att en assistent åt direktören uppföres å anstaltens avlöningsstat från och med år 1923.

Då riksdagen jämväl ansett sig kunna bifalla vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen, får riksdagen anmäla, att riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister ett förslagsanslag, högst, 20,473 kronor,

dels ock till bidrag för driftkostnaderna i övrigt för samma anstalt ett förslagsanslag av 26,500 kronor.

27:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 31) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

dels såsom bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader ett förslagsanslag av 40,000 kronor,

dels till bestridande av statens kostnader för farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m. ett förslagsanslag av 3,000 kronor,

dels ock till sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor,

ävensom medgiva,

att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Eders Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, församling, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

Då riksdagen ansett sig böra anvisa de av Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt äskade anslagen och ej heller haft något att erinra emot, att frälsningsarméns enskilda alkoholistanstalt å Kurön tillerkännes statsbidrag på sätt ifrågasatts, får riksdagen alltså anmäla,

att riksdagen

I) på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat dels såsom bidrag till *erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader* ett förslagsanslag av 40,000 kronor,

dels till bestridande av statens kostnader för *farliga alkoholister, handräckning, läkarutlåtanden, vittnesersättningar m. m.* ett förslagsanslag av 3,000 kronor,

dels ock till *sakkunnigt biträde hos socialstyrelsen för ärenden rörande alkoholistvården* ett förslagsanslag, högst, 1,800 kronor;

II) medgivit, att jord, som står under kronans omedelbara disposition eller som tillhör någon av de under bruk och bergverk för nödigt skogsfång upplåtna allmänningar eller någon av de genom domänstyrelsens försorg utarrenderade kronoegendomar, vilka icke upplåtits till förenade mötespassevolanskassornas fond, stuterierna eller Vadstena krigsmanshusfond, må, efter av Eders Kungl. Maj:t i varje särskilt fall verkställd prövning, utan särskild ersättning till kronan på de villkor i övrigt, Eders Kungl. Maj:t kan finna skäligt bestämma, upplåtas till landsting, kommun, förening, stiftelse eller annan för anordnande av allmän alkoholistanstalt.

28:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 32) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet utgå under de vilkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga, ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts under förevarande punkt gjorda framställning har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, likalydande motioner (I: 69 och II: 118) däri hemställt, att å extra stat för första halvåret 1923 måtte såsom bidrag till uppehållande av internationella byråns i Lausanne för alkoholismens bekämpande verksamhet beviljas ett anslag av 1,500 kronor.

Till stöd för sitt förslag hava motionärerna, under åberopande av en av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling till Eders Kungl. Maj:t i ämnet ingiven skrivelse, anfört följande:

»Under de senare åren har riksdagen till internationella byrån i Lausanne för alkoholismens bekämpande beviljat ett anslag av 750 kronor för år. I skrivelse till Eders Kungl. Maj:t har Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamling hemställt om utverkande för år 1923 av ett till 3,000 kronor förhöjt anslag till nämnda byrå.

I häröver infordrat utlåtande har socialstyrelsen ansett att fråga om beviljande av detta anslag torde kunna anstå till 1923 års riksdag.

Härigenom skulle emellertid byrån gå miste om anslag för första halvåret 1923. Då såsom i representantförsamlingens skrivelse till Kungl. Maj:t framhållits, till följd av valutaförsämringen i flera av de tidigare byrån i fråga understödjande länderna, byråns inkomster avsevärt minskats, har det befunnits nödigt att vädja till i detta avseende bättre ställda, för nykterhetssträvandena intresserade länder om ökat stöd. Denna vädjan har ock tillmötesgåtts av våra närmaste grannländer Danmark, Finland och Norge, vilket sistnämnda land från och med år 1921 höjt sitt anslag till 3,000 kronor.»

Eders Kungl. Maj:ts föreliggande förslag om anvisande av ett anslag å 5,000 kronor till främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Vad härefter beträffar motionärernas förslag om anslag för första halvåret 1923 till uppehållande av internationella byråns i Lausanne för alkoholismens bekämpande verksamhet, har riksdagen visserligen av i ärendet ingivna handlingar och av vad riksdagens vederbörande utskott under hand inhämtat, funnit skäl föreligga, att medel för ändamålet nu beviljas. Riksdagen har dock icke ansett sig böra, såsom motionärerna föreslagit, anvisa ett anslag å 1,500 kronor för sagda tid, utan har riksdagen begränsat anslaget, vilket betecknats såsom förslagsanslag, högst, för ifrågavarande halvår till samma belopp, varmed det hittills för år utgått, eller 750 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag och i anledning av ovanberörda motioner på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till *främjande av Sveriges nykterhetssällskaps representantförsamlings upplysningsbyrås verksamhet* ett förslagsanslag, högst, 5,000 kronor, att utgå under de villkor, som av Eders Kungl. Maj:t prövas lämpliga;

dels ock såsom *bidrag till uppehållande av internationella byråns i Lausanne verksamhet*, ett förslagsanslag, högst, 750 kronor.

29:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 34) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till sjukkasseväsandets befrämjande, nu för år 2,800,000 kronor, med ett belopp av 930,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *sjukkasseväsandets befrämjande*, nu för år 2,800,000 kronor, med ett belopp av 930,000 kronor.

30:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 35) att för beredande av extra statsbidrag för år 1922 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

För beredande av extra statsbidrag för år 1921 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910, har riksdagen å extra stat för år 1922 beviljat ett anslag å 1,800,000 kronor.

Gällande föreskrifter för åtnjutande av extra statsbidrag återfinnas i kungörelse av den 2 december 1921 (Sv. förf.-saml. nr 697).

Ifrågavarande anslag har synts Eders Kungl. Maj:t, trots den tryckta statsfinansiella situationen icke kunna helt bortfalla. Men då behovet av den medelst sådant bidrag förhöjda sjukhjälpens huvudsakligen gör sig gällande för dem, som träffas av långvarigare sjukdom, har Eders Kungl. Maj:t ansett, att karenstiden bör kunna utsträckas, så att den tid, från vilken bidrag skall beräknas, bestämmes till den fjortonde — ej såsom nu den sjunde — dagen efter den, från vilken sjukhjälpens börjat utgå från kassan. Härigenom skulle, enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, anslagsbehovet nedgå till 900,000 kronor för år, av vilket belopp 300,000 kronor skulle belöpa sig å första halvåret 1923.

Eders Kungl. Maj:ts förslag om utsträckning av nu gällande karenstid för erhållande av det statsbidrag, varom nu är fråga, har riksdagen ansett sig böra bifalla. Då riksdagen likaledes funnit sig böra anvisa det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen för beredande av *extra statsbidrag för år 1922 åt sjukkassor, som registrerats enligt lagen om sjukkassor den 4 juli 1910*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 300,000 kronor.

31:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 36) att för understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen för *understödjande av sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att fördelas i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, ett förslagsanslag av 50,000 kronor.

32:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 37) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att ställas till Eders Kungl. Maj:ts förfogande för uppehållande under nämnda tid av *tillsyn över understödsföreningar*, ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

33:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 38) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för gäldande av kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning m. m. anvisa ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för gäldande av *kostnader för tillämpningen av lagen om arbetstidens begränsning m. m.* anvisat ett förslagsanslag av 60,000 kronor.

34:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 39) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *pensionsstyrelsen*, nu för år 624,000 kronor, med halva beloppet, 312,000 kronor.

35:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 40) att för upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m., utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 306,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså för *upprätthållande av pensionsstyrelsens verksamhet m. m.*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 306,000 kronor.

36:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 41) att *dels* för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 10,100,000 kronor, *dels ock* medgiva, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barntillägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning har icke givit riksdagen anledning till erinran, och får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 10,100,000 kronor,

dels ock medgivit, att av nämnda förslagsanslag må gäldas kostnaderna för statens bidrag till barntillägg för personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av pensionsförsäkringslagen blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ävensom till den jämlikt pensionsförsäkringslagen anordnade, på frivilliga avgifter grundade försäkringen.

37:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 42) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ett förslagsanslag, högst, 2,725,000 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat, att utgå som bidrag till täckande av statens kostnad för understöd enligt 33 § i lagen den 30 juni 1913 om allmän pensionsförsäkring åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 om övergångsbestämmelser i anledning av förstnämnda lag blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, ett förslagsanslag, högst, 2,725,000 kronor.

38:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 43) har riksdagen medgivit att av det förslagsanslag, som beviljats för tiden 1 januari—30 juni 1923 för bestridande av den på staten belöpande kostnad för pensionstillägg och understöd till de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, må för vidtagande av åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet jämlikt de föreskrifter, som av Eders Kungl. Maj:t meddelas, av pensionsstyrelsen under nämnda halvår disponeras ett belopp av högst 325,000 kronor.

39:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 44) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa till ersättning åt postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. ett förslagsanslag av 425,000 kronor.

Riksdagen, som ej haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni

1923 anvisat till ersättning åt postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m. ett förslagsanslag av 425,000 kronor.

40:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 45) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till ersättning åt postsparbanken för dess bestyr med den på frivilliga avgifter grundade pensionsförsäkringen anvisat ett förslagsanslag, högst, 150 kronor.

41:o) Med bifall till vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 46) har riksdagen för beredande av ersättning till häradskrivarna för upprättande av de i 14 § av lagen om allmän pensionsförsäkring omnämnda förteckningar på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

42:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 47) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till fattigvården i Stockholm och landsorten, nu för år 9,564 kronor, med ett belopp av 4,782 kronor.

43:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 48) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till fattigvården i allmänhet, nu för år 700,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till fattigvården i allmänhet, nu för år 700,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor.

44:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 50) att till stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har till stipendier för beivrande av Svenska fattigvårdsförbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barnhem på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 3,000 kronor.

45:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 51) att för gäldande av Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnskydd på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 2,500 kronor.

Enligt vad statsrådsprotokollet utvisar, har vid den andra internationella kongressen för barnskydd, som hållits i Bryssel den 18—21

juli 1921 och i vilken jämväl av Eders Kungl. Maj:t utsedda ombud för Sverige tagit del, beslutits bildandet av en internationell förening för barnaskydd. Efter beslut av Eders Kungl. Maj:t den 30 september 1921 har Sverige sedermera anslutit sig till berörda förening.

Föreningen, som skall hava en permanent internationell byrå med säte i Bryssel, har enligt det vid kongressen antagna stadgeförslaget till ändamål att tjäna såsom föreningsband mellan dem, som i skilda länder intressera sig för barnavård, samt att underlätta studiet av barnavårdsfrågor och på detta område befrämja framsteg i lagstiftningen och avslutandet av internationella fördrag. Varje stat, som inträder i föreningen, skall förbinda sig dels att betala ett årligt bidrag, vilket för stater med invånarantal mellan 5 och 10 miljoner skall uppgå till 6,000 belgiska francs, dels ock delgiva byrån lagförslag, lagar och administrativa författningar, som beröra föreningens syfte. Stat, som blivit medlem av föreningen, äger utgå därur 12 månader efter skedd uppsägning.

Med hänsyn till de osäkra kursförhållandena har förevarande anslag ansetts böra erhålla karaktär av förslagsanslag och, då hela årsbidraget lämpligen bör utbetalas under årets första hälft, för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagits till 2,500 kronor.

Vid behandlingen av Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen icke kunnat undgå att finna den utsedda representationen vid den andra internationella kongressen i Bryssel och de därmed förbundna kostnaderna onödigt stora. I likhet med departementschefen har riksdagen emellertid ansett, att medel för gäldande av Sveriges bidrag till föreningen böra anvisas. Då riksdagen ej heller funnit skäl till erinran mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet samt att anslaget betecknas såsom förslagsanslag, har riksdagen alltså för gäldande av *Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnaskydd* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 2,500 kronor.

46:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 52) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *statsinspektion av fattigvården* beviljat ett förslagsanslag, högst, 24,825 kronor.

47:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 53) har riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till *uppförande eller inrättande av i lagen om fattigvården avsedda arbetshem* anvisat ett förslagsanslag av 40,000 kronor.

48:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 54) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förvarande förslag, har alltså på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till beredande av statsbidrag till *driftkostnaderna vid i lagen om fattigvården avsedda arbetshem* anvisat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

49:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 55) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *allmänna barnhuset i Stockholm*, nu för år 84,700 kronor, med halva beloppet, 42,350 kronor.

50:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 56) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *frimurarbarnhuset*, nu för år 2,750 kronor, med halva beloppet, 1,375 kronor.

51:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 57) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *barnhusen i landsorten*, nu för år 28,380 kronor, med halva beloppet, 14,190 kronor.

Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.

52:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 59) dels medgiva,

att befattningen såsom överinspektör för sinnessjukvården i riket må hänföras till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, upptagas bland de i 5 § 2 mom. angivna befattningar, vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode;

att överinspektören må för de honom tillhörande åligganden åtnjuta arvode, för år räknat, av 13,000 kronor;

att i den till avlöningsreglementet hörande tjänsteförteckning må under femte huvudtiteln, medicinalstyrelsen, uppföras:

»överinspektör för sinnessjukvården i riket, arvode enligt 5 § i reglementet — — — —»; samt

att resekostnads- och traktamentsersättning för av överinspektören i tjänsten företagna resor må utgå av femte huvudtiteln förslagsanslag till rese- och traktamentspenningar;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till medicinalstyrelsen, nu för år 352,100 kronor, med ett belopp av 182,550 kronor.

I likhet med departementschefen har riksdagen ansett, att, såsom löneregleringskommittén föreslagit och medicinalstyrelsen tillstyrkt, överinspektören för sinnessjukvården i riket definitivt bör hänföras till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och att befattningen i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement med flera verk bör upptagas i 5 § 2 mom. bland de där angivna befattningar, vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode för år räknat.

Då riksdagen ävenledes funnit det för befattningshavaren i fråga förordade, av löneregleringskommittén tillstyrkta arvodet väl avvägt och i övrigt icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under förvarande punkt föreslagit, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

I. medgivit,

dels att befattningen såsom överinspektör för sinnessjukvården i riket må hänföras till den medicinalstyrelsen tillhörande personalen och i avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, upptagas bland de i 5 § 2 mom. angivna befattningar, vilkas innehavare tillsätts genom förordnande tillsvidare mot visst arvode;

dels att överinspektören må för de honom tillhörande åligganden åtnjuta arvode, för år räknat, av 13,000 kronor;

dels att i den till avlöningsreglementet hörande tjänsteförteckning må under femte huvudtiteln, medicinalstyrelsen, uppföras:

»överinspektör för sinnessjukvården i riket, arvode enligt 5 § i reglementet — — — —»;

dels ock att resekostnads- och traktamentsersättning för av överinspektören i tjänsten företagna resor må utgå av femte huvudtiteln förslagsanslaget till rese- och traktamentspenningar;

II. för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *medicinalstyrelsen*, nu för år 352,100 kronor, med ett belopp av 182,550 kronor.

53:o) I enligt med Kungl. Eders Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 60) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det under rubriken *medicinalstyrelsen: övergångsstat* uppförda ordinarie anslaget, nu för år 4,500 kronor, med ett belopp av 2,250 kronor.

54:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 61) att för upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet, utöver anslaget på

ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 18,350 kronor.

För upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet har riksdagen, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för år 1922 anvisat ett förslagsanslag, högst, 34,700 kronor. Anslaget är avsett att bereda avlöning enligt angivna grunder (statsverksprop. 1921, femte huvudtiteln, punkt 63) åt vissa för handläggning av apoteksärenden erforderliga extra befattningshavare inom styrelsen ävensom åt den jämlikt Eders Kungl. Maj:ts brev den 7 november 1919 hos styrelsen anställda inspektrisen över sjuksköterskeväsendet.

Det för första halvåret 1923 nu äskade anslaget utgör hälften av det för innevarande år beviljade, ökat med hälften av det belopp, 2,000 kronor, en av Eders Kungl. Maj:t förordad omläggning av arbetet med granskningen av medicinaltaxan årligen beräknats medföra. Denna omläggning har ansetts böra träda i tillämpning från och med innevarande år, på grund varav Eders Kungl. Maj:t å tilläggsstat för år 1922 för ändamålet äskat ett anslag å 2,000 kronor.

Vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit riksdagen har riksdagen funnit sig böra bifalla, och får riksdagen, som i annat sammanhang återkommer till det av Eders Kungl. Maj:t å 1922 års tilläggsstat äskade beloppet, alltså nu anmäla, att riksdagen för *upprätthållande av medicinalstyrelsens verksamhet*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 18,350 kronor.

55:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 62) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för beredande av personligt avlöningstillägg under nämnda tid för en å övergångsstat uppförd befattningshavare hos medicinalstyrelsen i enlighet med de för provisorisk lönerreglering för befattningshavare i styrelsen för år 1914 fastställda grunder och villkor anvisa ett förslagsanslag, högst, 650 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för beredande av *personligt avlöningstillägg* under nämnda tid för en å *övergångsstat uppförd befattningshavare hos medicinalstyrelsen* i enlighet med de för provisorisk lönerreglering för befattningshavare i styrelsen för år 1914 fastställda grunder och villkor anvisat ett förslagsanslag, högst, 650 kronor.

56:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 63) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *statens bakteriologiska laboratorium*, nu för år 102,290 kronor, med ett belopp av 51,145 kronor.

57:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 64) att för upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 50,000 kronor.

I sammanhang med förevarande anslagsfråga har departementschefen beträffande bakteriologiska laboratoriets inkomster uttalat den meningen, att någon ökning i dessa under år 1923 ej torde kunna påräknas.

Med anledning härav har riksdagen sökt bilda sig en uppfattning rörande den fördelning av tillverkningen av sera, som enligt ett för kort tid sedan av medicinalstyrelsen upprättat kontrakt skulle komma till stånd mellan statens bakteriologiska laboratorium och enskild tillverkare. På grund av de upplysningar, som härunder kommit riksdagens vederbörande utskott till del, finner sig riksdagen böra uttala önskvärdheten av, att sagda fördelning så avpassas, att laboratoriets tillverkning av sera må kunna utföras under så ekonomiskt gynnsamma betingelser som möjligt.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, har alltså för *upprätthållande av driften vid statens bakteriologiska laboratorium*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 50,000 kronor.

58:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 65) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *statens rättskemiska laboratorium*, nu för år 19,550 kronor, med ett belopp av 9,775 kronor.

59:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 66) att till upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 2,600 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande framställning, har till *upprätthållande av driften vid statens rättskemiska laboratorium*, utöver anslaget på ordinarie stat, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 2,600 kronor.

60:o) Med anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 67) har riksdagen å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 för upprätthållande av driften vid *statens farmaceutiska laboratorium* anvisat ett förslagsanslag, högst, 10,850 kronor.

61:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 68) *dels* medgiva, att å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare må från och med år 1923 uppföras ytterligare tio provinsial-

läkare, en var med en årlig avlöning av 5,500 kronor, därav 4,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma två ålderstillägg å lönen, det ena med 500 kronor efter fem år och det andra jämväl med 500 kronor efter ytterligare fem år;

dels föreskriva, att för åtnjutande av de med sagda befattningar förenade avlöningsförmåner skall gälla vad i kungörelsen den 13 juni 1919 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1920 fastställda avlöningsförmåner och i därtill senare efter riksdagens hörande gjorda tillägg finnes stadgat i fråga om motsvarande befattningar;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare, nu för år 1,506,300 kronor, med ett belopp av 780,650 kronor.

Riksdagen har dels medgivit, att å avlöningsstaten för förste provinsialläkare och provinsialläkare må från och med år 1923 uppföras ytterligare tio provinsialläkare, en var med en årlig avlöning av 5,500 kronor, därav 4,000 kronor lön och 1,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna komma två ålderstillägg å lönen, det ena med 500 kronor efter fem år och det andra jämväl med 500 kronor efter ytterligare fem år;

dels föreskrivit, att för åtnjutande av de med sagda befattningar förenade avlöningsförmåner skall gälla vad i kungörelsen den 13 juni 1919 angående villkor och bestämmelser för åtnjutande av de från och med år 1920 fastställda avlöningsförmåner och i därtill senare efter riksdagens hörande gjorda tillägg finnes stadgat i fråga om motsvarande befattningar;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till förste provinsialläkare och provinsialläkare, nu för år 1,506,300 kronor, med ett belopp av 780,650 kronor.

62:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 69) har riksdagen för *skrivbiträde och övriga expenser åt förste provinsialläkare ävensom för anställande av biträdande förste provinsialläkare* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 26,200 kronor.

63:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 70) att till bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit har riksdagen icke haft något att erinra, och får riksdagen alltså an-

måla, att riksdagen till *bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden*, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande grunder, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

64:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 71) att till provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare, att utgå på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 114,000 kronor.

Riksdagen har till *provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare*, att utgå på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 114,000 kronor.

65:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 72) har riksdagen till beredande av *flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare* i enlighet med av riksdagen godkända grunder på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 5,000 kronor.

66:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 73) har riksdagen för *åstadkommande av ett omedelbart provisoriskt avhjälpande av läkarbristen, särskilt i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att användas på sätt Eders Kungl. Maj:t bestämmer, ett förslagsanslag, högst, 25,000 kronor.

67:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda förslag (punkt 74) har riksdagen beslutit att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl.* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

68:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 75) har riksdagen beslutit att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *avlönning åt civila läkarstipendiater* icke upptaga något belopp i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923.

69:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 76) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bidrag till extra provinsialläkares avlönande, nu för år 40,000 kronor, till ett belopp av 15,000 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag till extra provinsialläkares avlönande*, nu för år 40,000 kronor, till ett belopp av 15,000 kronor.

70:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkterna 77 och 78) att i avbidan på särskild proposition i ämnet för tiden 1 januari—30 juni 1923 å ordinarie stat beräkna *dels* i stället för det nu i riksstaten

upptagna ordinarie förslagsanslaget till hospitals underhåll under rubriken *hospital och asyler* ett förslagsanslag av 6,157,500 kronor, *dels ock* under rubriken *hospital och asyler: övergångsstat* ett förslagsanslag av 61,260 kronor.

Sedermåra har Eders Kungl. Maj:t i en till riksdagen avlåten, den 3 mars 1922 dagtecknad proposition, nr 146, under åberopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag, föreslagit riksdagen att

dels besluta, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvaltningen, skall från och med den 1 januari 1923 äga tillämpning å befattningshavare vid hospital och asyler;

dels besluta, att uti den till samma reglemente hörande tjänsteförteckningen må under femte huvudtiteln införas följande:

Verk och befattningar	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen	Verk och befattningar	Avdelning och löne- grad enligt löneplanen
Femte huvudtiteln.		Skötare.....	B 2
-----		Förestånderskor av 1:a klass.....	C 6
Statens hospital och asyler.		Förestånderskor av 2:a klass.....	C 4
<i>I. Läkarpersonal.</i>		Översköterskor.....	C 3
Överläkare av 1:a klass.....	B 19 ¹⁾	Sköterskor.....	C 2
Överläkare av 2:a klass.....	B 18 ¹⁾		
Läkare vid Visby hospital.....	B 16	<i>IV. Ekonomipersonal.</i>	
Hospitalsläkare av 1:a klass.....	B 18	Maskinmästare av 1:a klass.....	B 7
Hospitalsläkare av 2:a klass.....	B 16	Maskinmästare av 2:a klass.....	B 6
<i>II. Kontorspersonal.</i>		Maskinister av 1:a klass.....	B 5
Sysslomän av 1:a klass.....	B 15	Maskinister av 2:a klass.....	B 4
Sysslomän av 2:a klass.....	B 14	Hantverksföreståndare av 1:a klass.....	B 5
Sysslomän av 3:e klass.....	B 13	Hantverksföreståndare av 2:a klass.....	B 4
Bokhållare.....	B 8	Trädgårdsmästare.....	B 5
Kassörskor.....	C 5	Befallningsmän.....	B 5
Kameralbiträden {manliga.....	B 4	Magasinsföreståndare.....	B 3
		Hantverkare.....	B 2
eller		Chaufförer.....	B 2
Kanslibiträden.....	C 3	Post- och stadsbud.....	B 2
		Eldare av 1:a klass.....	B 2
		Eldare av 2:a klass.....	B 1
		Föreståndare i stall, ladugård och svinstall.....	B 1
<i>III. Sjukvårdspersonal.</i>		Köksförestånderskor av 1:a klass.....	C 4
Uppsyningsmän av 1:a klass.....	B 7	Köksförestånderskor av 2:a klass.....	C 3
Uppsyningsmän av 2:a klass.....	B 5	Tvättförestånderskor av 1:a klass.....	C 3
Överskötare.....	B 4	Tvättförestånderskor av 2:a klass.....	C 2
		Bageriförestånderskor.....	C 3
		Arbetsförestånderskor.....	C 3

¹⁾ Jämte boställsvåning med bränsle ävensom elektrisk belysning, där sådan anordnats, med skyldighet emellertid för överläkare att själv bekosta armatur och lampor.

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid hospital och asyler på följande sätt:

Befattningar	Antal	Befattningar	Antal
Överläkare av 1:a klass	8	Maskinmästare av 1:a klass	9
Överläkare av 2:a klass	4	Maskinmästare av 2:a klass	5
Läkare vid Visby hospital	1	Maskinister av 1:a klass	14
Hospitalsläkare av 1:a klass	21	Maskinister av 2:a klass	17
Hospitalsläkare av 2:a klass	27	Hantverksföreståndare av 1:a klass	27
		Hantverksföreståndare av 2:a klass	85
Sysslomän av 1:a klass	2	Trädgårdsmästare	14
Sysslomän av 2:a klass	7	Befallningsmän	10
Sysslomän av 3:e klass	6	Magasinsföreståndare	8
Bokhållare	13	Hantverkare	77
Kassörskor	15	Chaufförer	9
Kameralbiträden	8	Post- och stadsbud	16
Kanslibiträden	12	Eldare av 1:a klass	15
		Eldare av 2:a klass	69
Uppsyningsmän av 1:a klass	18	Föreståndare i stall, ladugård och svininstall	26
Uppsyningsmän av 2:a klass	16	Köksförestånderskor av 1:a klass	11
Överskötare	133	Köksförestånderskor av 2:a klass	4
Skötare	694	Tvättförestånderskor av 1:a klass	14
Förestånderskor av 1:a klass	17	Tvättförestånderskor av 2:a klass	1
Förestånderskor av 2:a klass	26	Bageriförestånderskor	11
Översköterskor	203	Arbetsförestånderskor	13
Sköterskor	791		

dels godkänna följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 januari 1923 lända till efterrättelse beträffande befattningshavare vid hospital och asyler:

1. Utöver vad i 3 § i avlöningsreglementet är stadgat, skall gälla, att överläkare icke må utom hospital och asyl samt läkaren vid Visby hospital icke utom Visby stad utöva enskild praktik mot betalning, utom vad rör nerv- eller sinnessjukdomar.

2. Vid bestämmande av vikariatsersättning enligt de i 19 § 1 mom. i avlöningsreglementet angivna grunder skall överläkarbefattning av 1:a klass anses lika med befattning i lönegraden B 20 och överläkarbefattning av 2:a klass lika med befattning i lönegraden B 19.

3. Överläkare äger, utan hinder av föreskrifterna i 22 § a) och b) i avlöningsreglementet, åtnjuta fri boställsvåning med bränsle ävensom elektrisk belysning, där sådan anordnats, med skyldighet emellertid att själv bekosta armatur och lampor.

Jämte de närmare föreskrifter, som äro eller varda meddelade rörande boställslägenhetens begagnande, skall dock även beträffande överläkare gälla vad i nämnda 22 § c) och d) finnes för innehavare av tjänste-

bostad eller, om han avlidit, hans dödsbo föreskrivet angående avträdande av bostad samt i fråga om upplåtande av nödigt utrymme i bostaden för vikarie eller efterträdare.

Därest överläkare på grund av sjukdom av sådan art, att han finnes för framtiden till tjänstgöring oförmögen, åtnjutit tjänstledighet under längre tid än ett år i följd, skall han vara skyldig att, efter medicinalstyrelsens omprövning, avstå från den honom tillkommande bostad och övriga naturaförmåner mot en kontant ersättning till det belopp, som Kungl. Maj:t finner skäligt.

4. Då åt befattningshavare bland hospitalspersonalen, mot ersättning i behörig ordning, anvisas tjänstebostad, skola de i 22 § i avlöningsreglementet givna eller avsedda föreskrifter lända till efterrättelse vare sig bostaden är försedd med möbler och sängkläder eller ej.

5. De i 23 § i avlöningsreglementet innefattade bestämmelser i fråga om bränsle skola jämväl, beträffande andra befattningshavare vid hospital och asyler än överläkare, äga motsvarande tillämpning i fråga om lyse, då för tjänstebostad erforderligt lyse tillhandahålles befattningshavare.

6. Ogift befattningshavare är pliktig att från anstalten mottaga kost in natura; dock äger direktionen, när skäl därtill föreligga, medgiva honom att själv sörja för sitt kosthåll.

Gift befattningshavare handhave själv sitt kosthåll; vare dock skyldig att mottaga kost in natura från anstalten i fall, då sådant enligt direktionens beprövande finnes av omständigheterna påkallat.

För mottagen kost har befattningshavaren att utgiva gottgörelse medelst avdrag å den kontanta avlöningen i enlighet med de närmare bestämmelser, som fastställas av Kungl. Maj:t.

7. Verkställes vid anstalten tvätt för befattningshavares enskilda räkning, skall befattningshavaren därför utgiva ersättning i enlighet med grunder, som medicinalstyrelsen äger bestämma.

8. Befattningshavare, tillhörande någon av 1—7 lönegraderna under avdelning B eller 1—6 lönegraderna under avdelning C enligt avlöningsreglementets 9 §, må även i andra fall än vid skada till följd av olycksfall i tjänsten erhålla erforderlig läkarvård jämte läkemedel på vederbörande hospitals bekostnad, dock att vård å sjukhus, sanatorium eller annan dylik vårdanstalt icke må vid sådant sjukdomsfall betalas av hospitals medel under tid, då befattningshavaren åtnjuter oavkortad lön; och må även andra inom hospital eller asyl boende befattningshavare i händelse av sjukdom därstädes kostnadsfritt åtnjuta den vård, varav de äro i behov och som lämpligen kan dem vid anstalten beredas; allt emellertid enligt av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser.

9. Har åt annan befattningshavare bland sjukvårdspersonalen än överskötare eller översköterska ombetrotts att särskilt ansvara för handhavandet av sjukvård, förråd m. m. inom viss avdelning vid tillfälligt förfall för överskötare eller översköterska eller vid tider, då överskötare eller översköterska med stöd av fastställd arbetstidsordning är fri från tjänstgöring å avdelningen, må för sådant extra arbete ersättning utgå enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

10. För tjänstgöring å s. k. fast avdelning utgår till befattningshavare bland sjukvårdspersonalen särskilt arvode, beräknat efter 180 kronor för år;

dels medgiva, att kostnaderna för de förmåner, som omförmälas i punkterna 9 och 10 i nyssberörda särskilda bestämmelser, må bestridas av anslag till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m.;

dels besluta, att för överläkare av 1:a klass skall gälla samma särskilda pensionsunderlag som för tjänstemän, tillhörande lönegraden B 20 i förenämnda avlöningsreglemente, eller 6,996 kronor, samt för överläkare av 2:a klass samma särskilda pensionsunderlag som för tjänstemän, tillhörande lönegraden B 19, eller 6,684 kronor, och att i följd därav pensionsavgiften skall, för år räknat, utgå för överläkare av 1:a klass med 420 kronor och för överläkare av 2:a klass med 399 kronor;

dels godkänna det av departementschefen framlagda förslaget till stater för hospital och asyler;

dels besluta, att där vid hospital och asyler anställd befattningshavare, å vilken ovanberörda avlöningsreglemente kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad år 1923 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad befattningshavaren skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehar, i förskott uppburit för januari månad 1923, om de ditiillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för befattningshavare, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, skall ökas med värdet, enligt medicinaistyrelsens uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgiva, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i ordinarie staten för hospital och asyler upptagna anslagsposten till avlöningar åt ordinarie befattningshavare;

dels förklara, att övriga av riksdagen i skrivelse den 22 februari 1921, nr 55, lämnade medgivanden i anledning av den av riksdagen då

beslutade löneregleringen för statsdepartement och centrala ämbetsverk må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid statens hospital och asyler;

dels ock, med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget till hospitals underhåll, i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga ej mindre under rubriken »hospital och asyler» ett förslagsanslag av 6,157,500 kronor än även under rubriken »hospital och asyler: övergångsstat» ett förslagsanslag av 70,760 kronor.

I sammanhang med Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition har riksdagen bl. a. till behandling förehåft två inom riksdagen väckta motioner, vari föreslagits, i den ena (II: 259) att riksdagen måtte besluta, att sysslomannen vid Växiö hospital skall hänföras till andra avlöningsgruppen — klass 2, och i den andra (I: 68) att riksdagen ville besluta, att medel från hospitals förslagsanslag jämväl måtte få användas för bestridande av utgifter för i anslutning till hospital anordnad familjevård av sinnessjuka.

Efter särskilda utredningar *dels* genom sakkunniga »för utredning angående personalens vid statens anstalter för sinnessjuka uppförande på ordinarie stat m. m.» (betänkande den 29 september 1913), *dels* genom medicinalstyrelsen efter vederbörande hospitalsdirektioners hörande (utlåtande den 25 februari 1914) *dels ock* genom 1902 års löneregleringskommitté (betänkande den 24 april 1918, delen LVII) avlät Eders Kungl. Maj:t den 7 maj 1918 till då församlade riksdag proposition nr 409, angående reglering av avlöningsförhållanden m. m. för personal vid statens hospital och asyler.

I skrivelse den 15 juni 1918 (nr 414) anmälde riksdagen, att den, med bifall till den Kungl. propositionen godkänt *dels* avlöningsstat för läkar- och kontorspersonal, att tillämpas från och med år 1919, jämte tillhörande föreskrifter och avlöningsvillkor, *dels ock* avlöningsreglemente för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka, att lända till efterrättelse från och med den 1 januari 1919, m. m.

Riksdagen meddelade emellertid, att den visserligen i fråga om de viktigaste punkterna i propositionen anslutit sig helt till de framlagda förslagen, men att inom riksdagen skiljaktiga meningar gjort sig gällande i fråga om vissa detaljer i detsamma. Riksdagen hade sålunda funnit åtskilliga motionsvis framlagda ändringsförslag värda beaktande, men den begränsade tiden gjorde det omöjligt för riksdagen att ägna dessa förslag den ingående prövning, som vore erforderlig för bedömande av deras räckvidd och innebörd samt att vid ett eventuellt biträdande av något

eller några yrkanden vidtaga de omarbetningar av Eders Kungl. Maj:ts förslag, som därav bleve nödvändiga. Det syntes nämligen riksdagen uppenbart, att rubbningar av avlöningsförmånerna för olika personalgrupper måste medföra sådana konsekvenser i hela det föreslagna lönesystemet, att en ingående utredning skulle bli erforderlig. Riksdagen fann sig därför böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag oförändrat.

Emellertid ansåg sig riksdagen icke kunna underlåta att erinra om vissa punkter, beträffande vilka inom riksdagen den uppfattningen gjorts gällande, att härutinnan framställda förslag vore förtjänta att i vederbörlig ordning göras till föremål för vidare beaktande. I sådant hänseende fäste riksdagen särskilt uppmärksamheten å följande.

Beträffande överläkarna och kontorspersonalen hade framförts förslag till höjning i avlöningen. Riksdagen fann de framlagda skälen för dylika avlöningsförhöjningar nog så beaktansvärda, men ansåg sig av ovan anförda skäl icke kunna vidtaga någon ändring i nu nämnda hänseende.

I ett par inom riksdagen väckta motioner hade framkommit förslag om höjande av avlöningsförmånerna för vissa bland sjukvårds- och ekonomipersonalen. En dylik åtgärd syntes emellertid riksdagen lätt kunna innebära fara för ej önskvärda rubbningar av den inbördes relationen olika befattningsgrupper emellan och alltså förutsätta en noggrannare utredning än riksdagen haft tid att företaga. De bland nu avsedda frågor, vilka närmast syntes riksdagen värda beaktande, voro uppflyttande av tredje gradens uppsyningsmän i högre grad, förbättring av avlöningsförmånerna för skötare, första sköterska och sköterska, uppflyttning av maskinisterna i avlöningsförhållanden, motsvarande hantverksföreståndarnas, samt borttagande av den s. k. tredje lönegraden för en del befattningshavare.

Ett annat spörsmål, som framlagts av vissa motionärer, vore personalens semester. En utsträckning av semestern till 21 dagar syntes riksdagen, åtminstone vad sjukvårdspersonalen anginge, äga fog.

I fråga om de förenade befattningarna som överläkare vid Stockholms hospital och professor i psykiatri vid karolinska institutet hade i en motion hemställts om skrivelse till Eders Kungl. Maj:t dels om närmare utredning beträffande avlöningsförmånerna för nämnda befattningshavare och dels om framläggande för riksdagen av det förslag, vartill förenämnda utredning kunde giva anledning. I likhet med motionären ansåg även riksdagen skäl kunna anföras för en utredning i förevarande avseende, och syntes riksdagen denna utredning böra ske i sammanhang med den utredning beträffande motsvarande befattningar vid universiteten i Uppsala

och Lund, som 1902 års löneregleringskommitté i sitt i ärendet avgivna utlåtande ansett böra komma till stånd och i vilket avseende någon erinran från departementschefens sida ej framställts. Det syntes riksdagen lämpligt att i samband med en sådan utredning de ovan påpekade ändringsförslagen underkastades förnyad utredning.

Eders Kungl. Maj:ts i nu föreliggande proposition framlagda löneregleringsförslag för befattningshavare vid hospital och asyler grundar sig på ett av 1902 års löneregleringskommitté avgivet betänkande i ämnet (delen LXV av kommitténs tryckta betänkanden) och avser löneregleringen, att det lönesystem, som genomfördes vid kommunikationsverken vid 1919 års lagtima riksdag, samt för statsdepartementens och de centrala ämbetsverkens personal m. fl. vid sistlidet års riksdag även skall vinna tillämpning å befattningshavarne vid hospital och asyler.

Vid den prövning, riksdagen ägnat Eders Kungl. Maj:ts i sådant hänseende framlagda förslag, har riksdagen funnit sig kunna i allt väsentligt ansluta sig till detsamma. Riksdagen delar således den uppfattningen, att ett lönesystem av huvudsakligen samma typ, som numera vunnit tillämpning å det stora flertalet statstjänare, bör med fördel kunna användas även då det gäller befattningshavare vid hospital och asyler, och har riksdagen, utom i tvänne nedannämnda hänseenden, ansett sig böra bifalla såväl den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna klassificeringen av vissa befattningshavare som de för de särskilda befattningshavarna föreslagna löneförmånerna. Riksdagen anser sålunda ock, att de erinringar, som av 1918 års lagtima riksdag i vissa hänseenden framställdes mot det då framlagda löneregleringsförslaget, skäligen icke kunna göras mot Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande proposition.

Såsom ovan nämnts, kunna enligt nuvarande organisation följande grupper av ordinarie befattningshavare vid hospitalen särskiljas, nämligen läkarpersonal, kontorspersonal, sjukvårdspersonal och ekonomipersonal.

Vad då först *läkarpersonalen* angår, har, på sätt nogsamt är känt, redan för ett flertal år sedan svårigheter förelegat att besörja rekryteringen inom denna kår. Att en av de mest bidragande orsakerna till vakanserna inom hospitalsläkarkåren varit att söka i de mindre tillfredsställande avlöningsförhållanden, som hittills stått till buds, har från olika håll och vid olika tillfällen framhållits och torde ävenledes hava sin riktighet. De krav på förbättrade löneförmåner för ifrågavarande kår, som gång efter annan framförts, anser riksdagen sålunda, i likhet med departementschefen, i icke ringa grad berättigade och alltså av beskaffenhet att i största möjliga mån böra tillgodoses.

I fråga om överläkarbefattningarna innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag, att överläkarna vid de större hospitalen skulle — med undantag av överläkarna vid Uppsala hospital och asyl och Lunds hospital och asyl, vilka befattningar av nedan angivna skäl ansetts böra uppföras å övergångsstat — med bibehållande av dem för närvarande tillkommande förmåner av fri bostad och bränsle samt elektrisk belysning, placeras i lönegraden B 19 och att överläkarna vid de mindre hospitalen skulle — med undantag av överläkaren vid Stockholms hospital — vilken befattning jämväl ansetts böra uppföras å övergångsstat — likaledes med bibehållande av nämnda förmåner, placeras i lönegraden B 18 — men, i betraktande av bostadsförmånen, med pensionsunderlagen och därå grundade pensionsavgifter efter närmast högre klasser.

Såsom nyss nämnts, hava överläkarbefattningarna vid Uppsala hospital och asyl och Lunds hospital och asyl samt Stockholms hospital föreslagits till uppförande å övergångsstat. Av dessa befattningar äro de vid Stockholms hospital och Uppsala hospital och asyl förenade med professur i psykiatri vid Karolinska institutet resp. Uppsala universitet, och med överläkarbefattningen vid Lunds hospital och asyl är förbunden skyldighet att undervisa i nämnda vetenskap vid Lunds universitet. I fråga om sistnämnda befattning har förslag i årets statsverksproposition (åttonde huvudtiteln, punkt 77) blivit väckt, att densamma skulle med ingången av år 1923 förändras till en professur i sagda ämne.

Enligt vad propositionen utvisar, hade 1902 års löneregleringskommitté föreslagit, att huvudavlöningen till dessa befattningar måtte utgå i form av överläkarelön och vederbörande professor avlönas med ett arvode. Befattningarna borde enligt kommitténs förslag hänföras till lönegraden B 19. Vad beträffar storleken av de arvoden, som borde utgå till innehavarna av resp. professurer, hade kommittén ansett något förslag i berörda hänseende från kommitténs sida icke vara erforderligt, då denna fråga enligt kommitténs mening ankomme på yttrande av den av Eders Kungl. Maj:t genom beslut den 3 december 1920 tillsatta kommittén för utredning rörande definitiv lönereglering för befattningshavare vid rikets universitet m. m., den s. k. högskolornas löneregleringskommitté. Sådant förslag har sedermera av sistnämnda kommitté avgivits i första delen av dess betänkanden, vilken del bland annat behandlar frågan om definitiv lönereglering för befattningshavare vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet. Enligt nyssnämnda förslag skulle, under förutsättning att 1902 års löneregleringskommittés ovan nämnda förslag i fråga om överläkarlönerna genomföres, arvodet för en var av de tre professurerna bestäm-

mas till 3,000 kronor för år. Såsom av propositionen framgår, har emellertid chefen för ecklesiastikdepartementet ansett det icke vara lämpligt att utbryta denna detalj av det av högskolornas lönereglerngskommitté avgivna förslaget till definitiv lönereglerng för befattningshavarna vid universiteten och karolinska mediko-kirurgiska institutet, vilket förslag icke kunnat i sin helhet föreläggas innevarande års riksdag.

Vid sådant förhållande och då en nyreglerng av överläkarlönerna utan samtidig revidering av professorsarvodena ansågs vålla olägenheter av löneteknisk natur, har chefen för socialdepartementet funnit sig nödsakad föreslå, att överläkarbefattningarna vid Stockholms hospital samt vid hospitalen och asylerna i Uppsala och Lund skola från och med ingången av år 1923 sättas på övergångsstat med bibehållande av samtliga avlöningsförmåner enligt nu gällande avlöningsstat. Denna provisoriska anordning skulle då äga bestånd, till dess ny lönereglerng för befattningshavarna vid universiteten och karolinska mediko-kirurgiska institutet träder i kraft.

Vid det övervägande riksdagen ägnat spörsmålet om överläkarnas placering i den nya löneplanen, har riksdagen funnit sig böra i huvudsak giva sin anslutning till Eders Kungl. Maj:ts härutinnan framlagda förslag. I likhet med Eders Kungl. Maj:ts och lönereglerngskommittén har riksdagen sålunda ansett sig böra medgiva, att överläkarna vid de större hospitalen, med bibehållande av dem för närvarande tillkommande förmåner av fri bostad och bränsle samt elektrisk belysning, hänföras till lönegraden B 19 samt att överläkarna vid de mindre hospitalen, likaledes med bibehållande av nämnda förmåner, placeras i lönegraden B 18, men, i betraktande av bostadsförmånen, med pensionsunderlagen och därå grundade pensionsavgifter efter närmast högre klasser.

På sätt ovan omförmålts, hade 1902 års lönereglerngskommitté föreslagit, att huvudavlönningen till de med professor i psykiatri förenade överläkarbefattningarna vid Stockholms hospital och Uppsala hospital och asyl samt den med undervisningsskyldighet i samma ämne förbundna överläkarbefattningen vid Lunds hospital och asyl måtte utgå i form av överläkarlön och vederbörande professor avlönas med ett arvode. Till denna kommitténs, av medicinalstyrelsen förordade ståndpunkt har riksdagen ansett sig böra ansluta sig, och synes vid sådant förhållande anledning icke förefinnas, att, på sätt Eders Kungl. Maj:ts ifrågasatt, nu uppföra dessa överläkarbefattningar på övergångsstat, intill dess ny definitiv lönereglerng för befattningshavare vid universiteten och karolinska mediko-kirurgiska institutet kan komma att träda i kraft. Då Uppsala hospital och asyl samt Lunds hospital och asyl äro att hänföra

till de större hospitalen torde sålunda överläkarbefattningarna därstädes placeras i lönegraden B 19, och anser riksdagen, ävenledes i likhet med löneregleringskommittén, att överläkarbefattningen vid Stockholms hospital, med hänsyn till den mycket livliga omsättningen av sjuka vid hospitalet, bör hänföras till samma lönegrad. Vad arvodena för undervisning i psykiatri beträffar, anmäler riksdagen i skrivelse nr 224 sitt beslut härutinnan.

Vad härefter angår de underordnade hospitalsläkartjänsterna har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att samtliga nuvarande hospitalsläkare, undantagandes den vid Härnösands hospital, måtte placeras i lönegraden B 18 med titeln av hospitalsläkare av 1:a klass och att de nuvarande biträdande hospitalsläkarna jämte hospitalsläkaren vid Härnösands hospital måtte placeras i lönegraden B 16 med titeln hospitalsläkare av 2:a klass. Till sist sagda lönegrad har läkaren vid Visby hospital jämväl ansetts böra hänföras.

Eders Kungl. Maj:ts förslag rörande ifrågavarande tjänsters placering i lönegrader har icke givit riksdagen anledning till erinran.

Riksdagen övergår härefter till Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser *kontorspersonalens* vid hospitalen placering i lönegrader.

Vad då först sysslomännen beträffar, har Eders Kungl. Maj:t föreslagit, att dessa befattningshavare måtte indelas i tre avlöningsgrupper, tillhörande resp. 15:de, 14:de och 13:de lönegraderna inom avdelningen B i den löneplan, som finnes intagen uti § 9 av det vid 1921 års riksdag antagna avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement m. fl. verk.

Till den högsta avlöningsgruppen — sysslomän av klass 1 — skulle enligt sagda förslag hänföras de, som äro anställda vid anstalter med patientantal överstigande 1,200 (Uppsala hospital och asyl samt Lunds hospital och asyl);

till den andra gruppen — klass 2 — sysslomän vid anstalter med patientantal understigande 1,200, men överstigande 500 (Vänersborgs hospital och asyl, Västerviks, Sätters, Kristinehamns, Strängnäs och Östersunds hospital samt Vadstena hospital och asyl);

till den tredje gruppen — klass 3 — sysslomän vid anstalter med patientantal understigande 500, men överstigande 200 (Piteå hospital och asyl samt Växjö, Göteborgs, Härnösands, Stockholms och Nyköpings hospital).

Sysslomannen vid Visby hospital, för vilken i nu gällande stat är uppfört ett arvode å 2,000 kronor, skulle enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag hänföras till icke-ordinarie befattningshavare och hans avlöning bestämmas i den för dylika befattningshavare gällande ordning.

I motionen nr 259: II har, såsom ovan nämnts, föreslagits, att syssломannen vid Växjö hospital måtte hänföras till andra avlöningsgruppen — klass 2.

Vid prövning av de sålunda i fråga om syssломännens löneställning framlagda förslagen har riksdagen funnit sig böra giva sin anslutning till Eders Kungl. Maj:ts förslag i avseende å indelning av syssломännen i tre lönegrupper. I ett hänseende har riksdagen dock ansett sig böra vidtaga ändring i Eders Kungl. Maj:ts förslag beträffande syssломännens löneställning, och gäller detta syssломannen vid Växjö hospital, vilken befattning riksdagen, med hänsyn till det icke oväsentliga arbete, som påvilar tjänsteinnehavaren ifråga genom den till hospitalet knutna familjevårdskolonien i Korsberga, funnit rättvisligen böra hänföras till den andra lönegruppen och sålunda placeras i lönegraden B 14.

Beträffande härefter övrig kontorspersonal innebär Eders Kungl. Maj:ts förslag, att bokhållare av nuvarande högsta lönegraden skulle hänföras till lönegraden B 8, att manlig bokhållare av nuvarande lägsta graden, under benämningen manligt kameralbiträde, skulle placeras i lönegraden B 4 och kvinnlig innehavare av dylik befattning, under benämning kvinnligt kameralbiträde, i lönegraden C 3 samt att kassörskor och skrivbiträden, de senare under benämningen kanslibiträden, skulle hänföras till lönegraderna C 5 resp. C 3.

Eders Kungl. Maj:ts i fråga om nu nämnda befattningshavares placering i lönegrad enligt den nya löneplanen framlagda förslag har riksdagen ansett sig böra bifalla. Riksdagen får dock härvid uttala, att riksdagen genom vad sålunda beslutats beträffande de manliga och kvinnliga kameralbiträdenas inpassande i lönesystemet givetvis icke intagit ståndpunkt i fråga om det definitiva ordnandet av förhållandet mellan manliga och kvinnliga befattningshavares avlöning.

I nu gällande avlöningsreglemente för *sjukvårds- och ekonomipersonal* vid statens anstalter för sinnessjuka äro under sjukvårdspersonalen upptagna uppsyningsmän av tre grader, förestånderskor likaledes av tre grader, förste skötare och skötare samt första sköterskor och sköterskor.

Vad beträffar antalet av nämnda befattningshavare, är detsamma i reglementet bestämt för uppsyningsmän och förestånderskor, varemot för de övriga antalet bestämmes av Eders Kungl. Maj:t efter framställning av medicinalstyrelsen.

Såsom av propositionen framgår, hade 1902 års löneregleringskommitté i sitt betänkande angående statsdepartement och centrala ämbetsverk (delen LXII sid. 45—46) erinrat, hurusom för kommunikationsverken vore ur angivna synpunkter föreskrivet, att antalet befattningar i vissa lägre lönegrader bestämmes av Eders Kungl. Maj:t, men att dessa

synpunkter enligt kommitténs mening icke kunde anläggas, då det gällde personalen vid centralförvaltningen i övrigt. Kommittén såge ingen anledning, varför ej där fortfarande borde kunna tillämpas hit-tillsvarande anordning, varigenom inrättande av nya tjänster och i förekommande fall indragning av gamla, i samtliga grader — sålunda även de lägre — underställas ej blott Eders Kungl. Maj:ts utan även riksdagens prövning.

Kommitténs uppfattning i nämnda hänseende vann Eders Kungl. Maj:ts och riksdagens godkännande, även vid behandlingen av de 1921 års riksdag förelagda frågorna om fångvårdsstaten och statens tvångsarbetsanstalter.

Det har nu synts Eders Kungl. Maj:t, att samma förfarande borde utan olägenhet kunna komma i tillämpning beträffande all ordinarie personal vid statens hospital och asyler. Häremot har riksdagen icke haft något att erinra.

Såsom nyss nämnts, finnas för närvarande i gällande avlöningsreglemente för sjukvårds- och ekonomipersonal under sjukvårdspersonalen upptagna uppsyningsmän av tre grader, förestånderskor av tre grader, förste skötare och skötare samt första sköterskor och sköterskor.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts nu föreliggande förslag skulle för såväl uppsyningsmän som förestånderskor bestämmas allenast två tjänsteklasser, uppsyningsmän och förestånderskor av 1:a klass samt uppsyningsmän och förestånderskor av 2:a klass. Vidare skulle, med bibehållande av den av 1918 års lagtima riksdag godkända uppdelningen av skötare- och sköterskepersonalerna, benämningarna förste skötare och första sköterskor utbytas mot »överskötare» och »översköterskor».

Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad detsamma avser sjukvårdspersonalens placering å den nya löneskalan, har riksdagen ock ansett sig böra bifalla, och har riksdagen ej heller funnit skäl till erinran mot den av Eders Kungl. Maj:t ifrågasatta grupperingen av uppsyningsmans- resp. förestånderskebefattningarna.

Med hänsyn till vad löneregleringskommittén anført i fråga om antalet skötarepersonal vid de olika hospitalen, har riksdagen slutligen ansett sig böra framhålla angelägenheten av, att utredning snarast kommer till stånd, huruvida detta antal må kunna i någon mån reduceras.

I nu gällande avlöningsreglemente för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka äro under ekonomipersonalen uppförda såsom ordinarie följande befattningshavare:

maskinmästare av 2 grader,

maskinister av 2 grader,

hantverksföreståndare av 2 grader,
 trädgårdsmästare,
 befallningsmän,
 köksförestånderskor av 3 grader,
 tvättförestånderskor av 2 grader,
 bageriförestånderskor av 2 grader,
 arbetsförestånderskor,
 hantverkare,
 chaufförer,
 eldare av 3 grader,
 magasinsföreståndare,
 föreståndare i stall, ladugård och svinstall, post- och stadsbud, natt-
 vakter samt manliga biträden i trädgård och jordbruk,
 köksförestånderskornas närmaste biträden,
 tvättförestånderskornas » »
 bageriförestånderskornas » »
 sömmerskor och väverskor.

Av förenämnda befattningshavare har Eders Kungl. Maj:t föreslagit till
 uppförande i lönegraden B 7 maskinmästare av 1:a klass, i lönegraden B 6
 maskinmästare av 2:a klass, i lönegraden B 5 maskinister av 1:a klass,
 hantverksföreståndare av 1:a klass, trädgårdsmästare och befallningsmän,
 i lönegraden B 4 maskinister av 2:a klass, hantverksföreståndare av 2:a
 klass, i lönegraden B 3 magasinsföreståndare, i lönegraden B 2 hant-
 verkare, chaufförer, post- och stadsbud samt eldare av 1:a klass, i löne-
 graden B 1 eldare av 2:a klass och föreståndare i stall, ladugård och
 svinstall, i lönegraden C 4 köksförestånderskor av 1:a klass, i lönegraden
 C 3 köksförestånderskor av 2:a klass, tvättförestånderskor av 1:a klass,
 bageriförestånderskor (enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag äro de nuvarande
 två graderna sammanförda till en grad) och arbetsförestånderskor samt
 i lönegraden C 2 tvättförestånderskor av 2:a klass.

Såsom ovan nämnts, räknas för närvarande till ordinarie befattningar
 även nattvakter, manliga biträden i trädgård och jordbruk, köksförestån-
 derskor av 3:e graden, köks-, tvätt- och bageriförestånderskornas när-
 maste biträden samt sömmerskor och väverskor.

Med extra ordinarie anställning kunna numera följa åtskilliga av
 de förmåner, som äro förbundna med ordinarie tjänstemän, såsom av-
 löning under sjukdom, kostnadsfri ledighet motsvarande semester samt
 förhöjning av avlöningen efter viss tids tjänstgöring, varjämte utredning
 pågår rörande extra ordinarie tjänstemäns pensionsrätt. Med hänsyn
 till hela karaktären av de senast nämnda befattningarna vid hospitalen

har Eders Kungl. Maj:t ansett riktigast att hänföra dem till icke-ordinarie befattningar.

Vid den prövning riksdagen ägnat spörsmålet om ekonomipersonalens placering i lönegrader och vad därmed sammanhänger har riksdagen ansett sig böra i allo ansluta sig till Eders Kungl. Maj:ts förslag, och har riksdagen sålunda funnit de av Eders Kungl. Maj:t för de särskilda befattningshavarna föreslagna löneförmånerna vara väl avvägda.

Spörsmålen om uppflyttning av vissa hantverksföreståndare från 2:dra till 1:a graden och uppflyttning av en del hantverkare till hantverksföreståndare har emellertid synts riksdagen vara ur praktisk synpunkt så pass betydelsefulla, att de i flera hänseenden fordra en mera ingående utredning. Vid denna prövning synes även böra komma i betraktande, huruvida ej en del befattningar tilläventyrs kunde böra överföras från högsta till lägsta klass av hantverksföreståndare.

Vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit i fråga om avlöning till icke-ordinarie befattningshavare har riksdagen ansett sig kunna bifalla, och hava de av Eders Kungl. Maj:t föreslagna särskilda avlöningsbestämmelserna beträffande befattningshavare vid hospital och asyler ej heller givit riksdagen anledning till erinran.

Enligt Eders Kungl. Maj:ts förslag till stater för hospital och asyler hava utgifterna å ordinarie staten beräknats till 12,315,000 kronor och å övergångsstaten till 141,520 kronor. Uppföras emellertid, såsom riksdagen beslutat, jämväl de tre överläkarbefattningarna i Stockholm, Uppsala och Lund å ordinarie stat, bör övergångsstatens slutsumma minskas med 19,000 kronor till 122,520 kronor. Att på grund härav och i anledning av riksdagens beslut i fråga om sysslomannens vid Växjö hospital placering i högre lönegrad, än Eders Kungl. Maj:t ifrågasatt, öka vederbörande anslag å den ordinarie staten synes riksdagen dock icke vara erforderligt.

Vad slutligen beträffar motionen nr 68: I vari hemställts, att medel från hospitals förslagsanslag jämväl måtte få användas för bestridande av utgifter för i anslutning till hospital anordnad familjevård av sinnessjuka, har riksdagen med hänsyn till de skäl, motionären anfört till stöd för sitt förslag, funnit sig böra bifalla detsamma.

Under återopande av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande proposition och motionen nr 259 i andra kammaren

dels beslutat, att avlöningsreglementet för befattningshavare vid statsdepartement och vissa andra verk, tillhörande den civila statsförvalt-

Befattningar	Antal	Befattningar	Antal
Överläkare av 1:a klass	11	Maskinmästare av 1:a klass	9
Överläkare av 2:a klass	4	Maskinmästare av 2:a klass	5
Läkare vid Visby hospital	1	Maskinister av 1:a klass	14
Hospitalsläkare av 1:a klass	21	Maskinister av 2:a klass	17
Hospitalsläkare av 2:a klass	27	Hantverksföreståndare av 1:a klass	27
		Hantverksföreståndare av 2:a klass	85
Sysslomän av 1:a klass	2	Trädgårdsmästare	14
Sysslomän av 2:a klass	8	Befallningsmän	10
Sysslomän av 3:e klass	5	Magasinsföreståndare	8
Bokhållare	13	Hantverkare	77
Kassörskor	15	Chaufförer	9
Kameralbiträden	8	Post- och stadsbud	16
Kanslibiträden	12	Eldare av 1:a klass	15
		Eldare av 2:a klass	69
Uppsyningsmän av 1:a klass	18	Föreståndare i stall, ladugård och svininstall	26
Uppsyningsmän av 2:a klass	16	Köksförestånderskor av 1:a klass	11
Överskötare	133	Köksförestånderskor av 2:a klass	4
Skötare	694	Tvättförestånderskor av 1:a klass	14
Förestånderskor av 1:a klass	17	Tvättförestånderskor av 2:a klass	1
Förestånderskor av 2:a klass	26	Bageriförestånderskor	11
Översköterskor	203	Arbetsförestånderskor	13
Sköterskor	791		

dels godkänt följande särskilda bestämmelser att från och med den 1 januari 1923 lända till efterrättelse beträffande befattningshavare vid hospital och asyler:

1. Utöver vad i 3 § i avlöningsreglementet är stadgat, skall gälla, att överläkare icke må utom hospital och asyl samt läkaren vid Visby hospital icke utom Visby stad utöva enskild praktik mot betalning, utom vad rör nerv- eller sinnessjukdomar.

2. Vid bestämmande av vikariatsersättning enligt de i 19 § 1 mom. i avlöningsreglementet angivna grunder skall överläkarbefattning av 1:a klass anses lika med befattning i lönegraden B 20 och överläkarbefattning av 2:a klass lika med befattning i lönegraden B 19.

3. Överläkare äger, utan hinder av föreskrifterna i 22 § a) och b) i avlöningsreglementet, åtnjuta fri boställsvåning med bränsle ävensom elektrisk belysning, där sådan anordnats, med skyldighet emellertid att själv bekosta armatur och lampor.

Jämte de närmare föreskrifter, som äro eller varda meddelade rörande boställslägenhetens begagnande, skall dock även beträffande överläkare gälla vad i nämnda 22 § c) och d) finnes för innehavare av tjänstebostad eller, om han avlidit, hans dödsbo föreskrivet angående avträdande av

bostad samt i fråga om upplåtande av nödigt utrymme i bostaden för vikarie eller efterträdare.

Därest överläkare på grund av sjukdom av sådan art, att han finnes för framtiden till tjänstgöring oförmögen, åtnjutit tjänstledighet under längre tid än ett år i följd, skall han vara skyldig att, efter medicinalstyrelsens omprövning, avstå från den honom tillkommande bostad och övriga naturaförmåner mot en kontant ersättning till det belopp, som Kungl. Maj:t finner skäligt.

4. Då åt befattningshavare bland hospitalspersonalen, mot ersättning i behörig ordning, anvisas tjänstebostad, skola de i 22 § i avlöningsreglementet givna eller avsedda föreskrifter lända till efterrättelse vare sig bostaden är försedd med möbler och sängkläder eller ej.

5. De i 23 § i avlöningsreglementet innefattade bestämmelser i fråga om bränsle skola jämväl, beträffande andra befattningshavare vid hospital och asyler än överläkare, äga motsvarande tillämpning i fråga om lyse, då för tjänstebostad erforderligt lyse tillhandahålles befattningshavare.

6. Ogift befattningshavare är pliktig att från anstalten mottaga kost in natura; dock äger direktionen, när skäl därtill föreligga, medgiva honom att själv sörja för sitt kosthåll.

Gift befattningshavare handhave själv sitt kosthåll; vare dock skyldig att mottaga kost in natura från anstalten i fall, då sådant enligt direktionens beprövande finnes av omständigheterna påkallat.

För mottagen kost har befattningshavaren att utgiva gottgörelse medelst avdrag å den kontanta avlöningen i enlighet med de närmare bestämmelser, som fastställas av Kungl. Maj:t.

7. Verkställes vid anstalten tvätt för befattningshavares enskilda räkning, skall befattningshavaren därför utgiva ersättning i enlighet med grunder, som medicinalstyrelsen äger bestämma.

8. Befattningshavare, tillhörande någon av 1—7 lönegraderna under avdelning B eller 1—6 lönegraderna under avdelning C enligt avlöningsreglementets 9 §, må även i andra fall än vid skada till följd av olycksfall i tjänsten erhålla erforderlig läkarvård jämte läkemedel på vederbörande hospitals bekostnad, dock att vård å sjukhus, sanatorium eller annan dylik vårdanstalt icke må vid sådant sjukdomsfall betalas av hospitals medel under tid då befattningshavare åtnjuter oavkortad lön; och må även andra inom hospital eller asyl boende befattningshavare i händelse av sjukdom därstädes kostnadsfritt åtnjuta den vård, varav de äro i behov och som lämpligen kan dem vid anstalten beredas; allt emellertid enligt av Kungl. Maj:t meddelade närmare bestämmelser.

9. Har åt annan befattningshavare bland sjukvårdspersonalen än överskötare eller översköterska ombetrotts att särskilt ansvara för handhavandet av sjukvård, förråd m. m. inom viss avdelning vid tillfälligt förfall för överskötare eller översköterska eller vid tider, då överskötare eller översköterska med stöd av fastställd arbetstidsordning är fri från tjänstgöring å avdelningen, må för sådant extra arbete ersättning utgå enligt grunder, som fastställas av Kungl. Maj:t.

10. För tjänstgöring å s. k. fast avdelning utgår till befattningshavare bland sjukvårdspersonalen särskilt arvode, beräknat efter 180 kronor för år.

dels medgivit, att kostnaderna för de förmåner, som omförmälas i punkterna 9 och 10 i nyssberörda särskilda bestämmelser, må bestridas av anslag till avlöningar åt icke-ordinarie befattningshavare m. m.;

dels beslutat, att för överläkare av 1:a klass skall gälla samma särskilda pensionsunderlag som för tjänstemän, tillhörande lönegraden B 20 i förenämnda avlöningsreglemente, eller 6,996 kronor, samt för överläkare av 2:a klass samma särskilda pensionsunderlag som för tjänstemän, tillhörande lönegraden B 19, eller 6,684 kronor, och att i följd därav pensionsavgiften skall, för år räknat, utgå för överläkare av 1:a klass med 420 kronor och för överläkare av 2:a klass med 399 kronor;

dels godkänt följande stater för hospital och asyler:

Ordinarie stat.

A. Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslags-</i>	
<i>anslag</i>	kronor 7,000,000: —
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	» 225,000: —
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare	
m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 1,090,000: —

B. Omkostnadsstat.

Övriga kostnader för hospitals underhåll, <i>förslags-</i>	
<i>anslag</i>	» 4,000,000: —
<hr/>	
Summa <i>förslagsanslag</i>	kronor 12,315,000: —

Övergångsstat.

	Nuvarande avlöning		Medel- avlö- ning.	Summa.	Anmärkningar.
	lägst.	högst.			
1 köksförestånderska av 3:e graden.....	1,140	1,650	1,380	1,380	Därtill komma natura- och andra förmåner i enlighet med avlöningsreglementet för sjukvårds- och ekonomipersonalen vid statens anstalter för sinnessjuka den 28 juni 1918.
1 köksförestånderska av 3:e graden.....	1,140	1,650	1,380	1,380	
1 nattvakt.....	1,020	1,650	1,260	1,260	
17 nattvakter.....	1,020	1,650	1,260	21,420	
1 manligt biträde i trädgård och jordbruk.....	1,020	1,650	1,260	1,260	
23 manliga biträden i trädgård och jordbruk.....	1,020	1,650	1,260	28,980	
1 köksförestånderskans närmaste biträde ...	960	1,380	1,140	1,140	
12 köksförestånderskornas närmaste biträden ..	960	1,380	1,140	13,680	
1 tvättförestånderskans närmaste biträde ...	900	1,260	1,020	1,020	
12 tvättförestånderskornas närmaste biträden ..	900	1,260	1,020	12,240	
1 bageriförestånderskans närmaste biträde....	900	1,260	1,020	1,020	
9 bageriförestånderskornas närmaste biträden.....	900	1,260	1,020	9,180	
1 sömmerska resp. väverska	900	1,260	1,020	1,020	
27 sömmerskor och väverskor.....	900	1,260	1,020	27,540	
Summa förslagsanslag	—	—	—	122,520	

dels beslutit, att där vid hospital och asyler anställd befattningshavare, å vilken ovanberörda avlöningsreglemente kommer att äga tillämpning, enligt hittills gällande avlöningsbestämmelser ägt uppbära någon del av avlöningen — såväl i stat upptagen avlöning som tillfällig löneförbättring — i förskott, vid ingången av januari månad år 1923 till honom skall på statsverkets bekostnad utbetalas ett belopp, motsvarande vad befattningshavaren skulle hava i den befattning, han vid utgången av år 1922 innehar, i förskott uppburit för januari månad 1923, om de dittillsvarande avlöningsbestämmelserna då fortfarande varit gällande, vilket belopp för befattningshavare, som utöver kontant avlöning åtnjuter fri bostad jämte fritt bränsle eller fri bostad jämte fri uppvärmning och fri belysning, skall ökas med värdet, enligt medicinalstyrelsens uppskattning, av denna förmån för en månad;

dels medgivit, att kostnaderna för berörda övergångsanordning må bestridas av den i ordinarie staten för hospital och asyler upptagna anslagsposten till avlöningar åt ordinarie befattningshavare;

dels förklarat, att övriga av riksdagen i skrivelse den 22 februari 1921, nr 55, lämnade medgivanden i anledning av den av riksdagen då beslutade löneregleringen för statsdepartement och centrala ämbetsverk må i tillämpliga delar gälla även beträffande befattningshavare vid hospital och asyler;

dels, med uteslutande ur riksstaten av det ordinarie förslagsanslaget till hospitals underhåll, i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit ej mindre under rubriken »hospital och asyler» ett förslagsanslag av 6,157,500 kronor än även under rubriken »övergångsstat för hospital och asyler» ett förslagsanslag av 61,260 kronor;

dels ock med bifall till motionen nr 68 i första kammaren beslutat, att medel från förslagsanslaget till hospital och asyler jämväl må användas för bestridande av utgifter för i anslutning till hospital anordnad familjevård av sinnessjuka.

71:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 79) har riksdagen av det utav 1918 års lagtima riksdag beviljade anslaget å 230,000 kronor såsom *bidrag till de befodringsavgifter, vilka befattningshavare, tillhörande sjukvårds- och ekonomipersonalen vid hospital och asyler, hava att, därest de från och med år 1919 tillträda befattning å ordinarie stat, enligt reglementet för civilstatens änke- och pupillkassa till nämnda kassa erlägga*, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 såsom förslagsanslag, högst, anvisat ett belopp av 22,500 kronor.

72:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 80) har riksdagen beslutat att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

73:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 81) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för obildbara sinnesslöa*, nu för år 450,000 kronor, med halva beloppet 225,000 kronor.

74:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 82) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka*, nu för år 700,000 kronor, med halva beloppet, 350,000 kronor.

75:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 83) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *epileptikeranstalter*, nu för år 100,000 kronor, med halva beloppet, 50,000 kronor.

76:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 84) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja *dels* till avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar ett förslagsanslag, högst, 6,015 kronor,

dels ock till bidrag till driftkostnaderna i övrigt vid samma anstalt ett förslagsanslag av 14,900 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat

dels till *avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar* ett förslagsanslag, högst, 6,015 kronor,

dels ock till bidrag till driftkostnaderna i övrigt vid samma anstalt ett förslagsanslag av 14,900 kronor.

77:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 85) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja *dels* till *avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett förslagsanslag, högst, 3,880 kronor, *dels ock* till bidrag till driftkostnader i övrigt vid samma anstalt ett förslagsanslag av 8,450 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat

dels till *avlöningar och vikariatsersättningar m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor* ett förslagsanslag, högst, 3,880 kronor,

dels ock till bidrag till driftkostnader i övrigt vid samma anstalt ett förslagsanslag av 8,450 kronor.

78:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 86) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *lasarets underhåll*, nu för år 15,774 kronor, till ett belopp av 7,887 kronor.

79:o) I enlighet med vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 87) har riksdagen beslutat att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl.* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

80:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 88) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för *spetälska*, nu för år 23,500 kronor, med ett belopp av 17,750 kronor.

Riksdagen, som icke funnit skäl till erinran mot storleken av det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslaget, har dock ansett, att det ordinarie anslaget för tiden 1 januari—30 juni 1923 endast bör upptagas med hälften av det å ordinarie stat för år 1922 beviljade eller med 11,750 kronor. Skillnaden mellan detta belopp och det av Eders Kungl. Maj:t å ordinarie stat äskade eller (17,750 kronor — 11,750 kronor) 6,000 kronor torde bära

upptagas såsom förslagsanslag, högst, för tackande av motsedd brist å det ordinarie anslaget och anvisas å extra stat för första halvåret 1923.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen beträffande ordinarie staten anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska*, nu för år 23,500 kronor, med ett belopp av 11,750 kronor.

81:o) Under hänvisning till vad riksdagen under nästföregående punkt anfört får riksdagen anmäla, att riksdagen till *tackande av motsedd brist i ordinarie anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 6,000 kronor.

82:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 89) att av medel, som anvisats såsom bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, må av Eders Kungl. Maj:t, för uppförande av ett kustsanatorium i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos, åt Malmöhus läns landsting beviljas högst 210,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. stadgade grunder och med iakttagande av de i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1922 angivna särskilda villkor.

De betänkligheter mot beviljande av anslag till ifrågavarande anstalt, riksdagen vid frågans behandling sistlidet år hyste, hava genom den av medicinalstyrelsen gjorda utredningen och vad departementschefen föreslagit blivit hävda, och har riksdagen för den skull ansett sig nu kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts framställning. För att Malmöhus läns landsting må komma i åtnjutande av statsbidrag, förutsätter riksdagen emellertid, i likhet med departementschefen, att såsom villkor härför skyldighet stadgas för landstinget dels att till behandling å anstalten mottaga patienter från rikets samtliga län, dels ock att i den utsträckning, Eders Kungl. Maj:t närmare bestämmer, hålla anstalten öppen året om. Härjämte förutsätter riksdagen, att vid bestämmandet av statsbidragets storlek noga beaktas, att i de kostnader, som skola ligga till grund för beräkningen, endast komma att ingå sådana, för vilka landstinget enligt gällande bestämmelser angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. äger tillgodoräkna sig statsbidrag, samt att i fråga om de avgifter, å anstalten intagna patienter från andra än Malmöhus län skola hava att erlægga, landstinget skall vara skyldigt underkasta sig de bestämmelser härutinnan, Eders Kungl. Maj:t kan komma att utfärda.

På grund av vad sålunda anförts, får riksdagen anmäla, att riksdagen medgivit, att av medel, som anvisats såsom bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, må av Eders Kungl. Maj:t, för uppförande av ett kustsanatorium i Ljunghusen för patienter med kirurgisk och körteltuberkulos, åt Malmöhus läns landsting beviljas högst 210,000 kronor, att utgå i huvudsaklig överensstämmelse med de angående statsbidrag för uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter m. m. stadgade grunder och med iakttagande av utav riksdagen här ovan angivna särskilda villkor.

83:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 90) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter*, nu för år 2,500,000 kronor, med ett belopp av 1,250,000 kronor.

84:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 91) att för beredande av bidrag till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från de vid västkusten belägna statsunderstödda kustsanatorierna, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 bevilja ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

Riksdagen har för beredande av *bidrag till medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från de vid västkusten belägna statsunderstödda kustsanatorierna*, att utgå under de villkor, Eders Kungl. Maj:t bestämmer, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 beviljat ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

85:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 92) har riksdagen beslutat att beträffande det ordinarie reservationsanslaget till *resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

86:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 93) att såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade folksanatorierna, att användas i enlighet med av Eders Kungl. Maj:t meddelade bestämmelser, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 300,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid de genom medel ur Konung Oscar II:s jubileumsfond inrättade *folksanatorierna*, att användas i enlighet med av Eders Kungl. Maj:t med-

delade bestämmelser, på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 300,000 kronor.

87:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 94) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till statsbidrag för understödjande av dispensärverksamhet under villkor i huvudsaklig överensstämmelse med de nu gällande bevilja ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till statsbidrag för *understödjande av dispensärverksamhet* under villkor i huvudsaklig överensstämmelse med de nu gällande beviljat ett förslagsanslag av 200,000 kronor.

88:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 95) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bekostande av behandling enligt den s. k. ljusmetoden av medellösa med sjukdomen lupus vulgaris behäftade personer från landsorten, nu för år 30,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *bekostande av behandling enligt den s. k. ljusmetoden av medellösa med sjukdomen lupus vulgaris behäftade personer från landsorten*, nu för år 30,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

89:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 96) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa, att utgå enligt nu gällande grunder, *dels* såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor, *dels ock* såsom bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik ett förslagsanslag av 15,500 kronor.

Riksdagen har på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat, att utgå enligt nu gällande grunder,

dels såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid radiumhemmets poliklinik* ett förslagsanslag, högst, 7,500 kronor,

dels ock såsom *bidrag till upprätthållande av verksamheten vid hemmets klinik* ett förslagsanslag av 15,500 kronor.

90:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 97) har riksdagen för beredande av bidrag, enligt nu gällande grunder, till *medellösa eller mindre bemedlade personer för resor till och från radiumhemmet i Stockholm* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 7,500 kronor.

91:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 98) att till statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

Riksdagen har till *statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 750,000 kronor.

92:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 99) har riksdagen till *statsbidrag för driften av epidemisjukhus* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 225,000 kronor.

93:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 100) *dels* medgiva, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. må från och med år 1923 utgå i enlighet med av chefen för socialdepartementet förordade grunder;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, nu för år 179,500 kronor, med ett belopp av 79,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, har

dels medgivit, att statsbidrag till anordnande av kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg, till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra samt till understöd åt de i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m. må från och med år 1923 utgå i enlighet med av chefen för socialdepartementet i statsrådsprotokollet över socialärenden den 7 januari 1922 förordade grunder;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kliniker vid vanförestalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsingborg*, nu för år 179,500 kronor, med ett belopp av 79,000 kronor.

94:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 101) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *polikliniker vid vanförestalterna i Stock-*

holm, Göteborg och Hålsingborg, nu för år 15,000 kronor, med ett belopp av 7,500 kronor.

95:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 102) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra, nu för år 131,400 kronor, med ett belopp av 45,400 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *underhåll av skol- och uppfostringshem för vanföra*, nu för år 131,400 kronor, med ett belopp av 45,400 kronor.

96:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 103) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget för bidrag till resor för vanföra jämte vårdare till och från vanförestanstalt eller i samband med sådan anstalt anordnat skol- och uppfostringshem, nu för år 35,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

Riksdagen, som ansett sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget för *bidrag till resor för vanföra jämte vårdare till och från vanförestanstalt eller i samband med sådan anstalt anordnat skol- och uppfostringshem*, nu för år 35,000 kronor, med ett belopp av 25,000 kronor.

97:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 104) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *de i Stockholm, Göteborg och Hålsingborg av föreningarna för bistånd åt vanföra inrättade undervisningsanstalterna för vanföra m. m.*, nu för år 184,500 kronor, med ett belopp av 77,500 kronor.

98:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 105) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till bestridande av kostnaderna för allmän hälso- och sjukvård, nu för år 1,000,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor.

Vid prövning av Eders Kungl. Maj:ts förevarande anslagsäskande har riksdagen icke utan tveksamhet funnit sig kunna bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser ersättning åt stadsläkarna för bestridandet av den genom lagen angående åtgärder mot utbredning av könssjukdomar dem ålagda befattning såsom sundhetsinspektörer. Med hänsyn till arten av ifrågavarande arbete och, då staten redan iklätt sig kostnaden för de med sagda sjukdomar behäftade sjukas behandling, har riksdagen emellertid efter övervägande ansett, att, intill dess frågan om statens deltagande i kostnaden för stadsläkares avlöning slutligen

avgjorts, skäligen ersättning torde böra beredas stadsläkarna för arbetet ifråga. Vad de av Eders Kungl. Maj:t i sådant hänseende föreslagna arvodesbeloppen beträffar, hava desamma syntes riksdagen väl avvägda och får riksdagen alltså bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag härutinnan, därvid riksdagen emellertid såsom självfallet förutsätter, att dyrtids-tillägg å arvodena ej utgår. Att arvodena i fråga skulle utgå retro-aktivt från och med år 1922, kan riksdagen däremot icke medgiva, utan beviljas desamma först från och med nästkommande års ingång.

Då riksdagen ansett sig böra bifalla vad Eders Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen samt det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet icke givit riksdagen anledning till erinran, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till bestridande av *kostnader för allmän hälso- och sjukvård*, nu för år 1,000,000 kronor, till ett belopp av 600,000 kronor.

99:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 106) att till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

Vid anmälan av förevarande anslagsäskande har departementschefen, under framhållande av att Eders Kungl. Maj:t den 7 juli 1921 anbefallt medicinalstyrelsen att överarbeta ett av den s. k. provinsialläkar-distriktskommittén avgivet förslag till ny läkartaxa, anfört, att då detta ärende, som stode i samband med den till 1902 års löneregleringskommitté överlämnade frågan om ny definitiv lönereglering för förste provinsialläkare och provinsialläkare, icke torde kunna föreläggas innevarande års riksdag, det med nyssberörda frågor nära sammanhängande spörsmålet om ändrade grunder för användningen av det anslag, varom nu är fråga, vilket spörsmål ock behandlats av nämnda kommitté, icke syntes honom böra nu tagas under omprövning, utan borde enligt departementschefens förmenande de år 1918 fastställda grunderna tillsvidare gälla oförändrade. Till detta departementschefens uttalande har riksdagen funnit sig böra giva sin anslutning. På grund härav och då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot det av Eders Kungl. Maj:t äskade anslagsbeloppet, får riksdagen anmäla, att riksdagen till beredande av bidrag, i enlighet med av 1918 års lagtima riksdag godkända grunder, för *lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 25,000 kronor.

100:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 107) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa

dels till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en statens skola för utbildning av distriktssköterskor ett förslagsanslag å 4,000 kronor,

dels till stipendier för sjuksköterskor för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor,

dels ock för beredande av statsbidrag för anställning av distriktsköterskor i enlighet med gällande grunder ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat

dels till bestridande av kostnaderna för anordnande i Stockholm av en *statens skola för utbildning av distriktssköterskor* ett förslagsanslag å 4,000 kronor,

dels till *stipendier för sjuksköterskor* för genomgående av nämnda skola ett förslagsanslag, högst, 10,000 kronor,

dels ock för beredande av *statsbidrag för anställning av distriktsköterskor* i enlighet med gällande grunder ett förslagsanslag av 75,000 kronor.

101:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 108) att för beredande av statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

Riksdagen har för beredande av *statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 150,000 kronor.

102:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 109) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till barnmorskeundervisningen och barnbördshusen, nu för år 72,703 kronor, till ett belopp av 30,532 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *barnmorskeundervisningen och barnbördshusen*, nu för år 72,703 kronor, till ett belopp av 30,532 kronor.

103:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 110) har riksdagen till anordnande av *repetitionskurser för barnmorskor* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 7,750 kronor.

104:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts framställning (punkt 111) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *ortopediska institutet*, nu för år 8,250 kronor, till ett belopp av 4,125 kronor.

105:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 112) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till skyddskoppym্পningen, nu för år 240,000 kronor, med ett belopp av 130,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *skyddskoppym্পningen*, nu för år 240,000 kronor, med ett belopp av 130,000 kronor.

106:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 113) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, till *karantänsanstalten på Käsö*, nu för år 16,600 kronor, med ett belopp av 8,800 kronor.

107:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 114) att till personligt lönetillägg åt karantänsläkaren vid karantänsanstalten på Käsö Gustaf Ernst Hjortzberg på extra stat anvisa ett förslagsanslag, högst, 167 kronor.

Till personligt lönetillägg åt karantänsläkaren Hjortzberg för år 1922 har Eders Kungl. Maj:t på tilläggsstat för samma år äskat ett förslagsanslag, högst, 500 kronor.

I en den 10 februari 1922 dagtecknad, till ordföranden i statsutskottet ställd skrivelse har departementschefen meddelat, att Eders Kungl. Maj:t genom beslut samma dag på därom gjord framställning entledigat Hjortzberg från förordnandet att vara karantänsläkare vid karantänsanstalten på Käsö, räknat från och med den 1 april 1922. I följd härav erfordras icke något anslag för nu ifrågavarande ändamål för första hälften av 1923 och kan det å 1922 års tilläggsstat äskade anslaget begränsas till 125 kronor.

I annat sammanhang återkommande till sistnämnda anslag, får riksdagen alltså nu anmäla, att Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag icke vunnit riksdagens bifall.

108:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 116) har riksdagen beslutit att beträffande det ordinarie anslaget till *Svenska läkarsällskapet* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

109:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 117), har riksdagen beslutit att beträffande det ordinarie anslaget

till *resestipendier åt civila läkare* i riksstaten för tiden 1 januari—30 juni 1923 icke upptaga något belopp.

110:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 118) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsöwärtsbyrå i Paris, nu för år 7,000 kronor, med ett belopp av 7,000 kronor.

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förslag, har alltså för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *Sveriges andel i kostnaderna för den internationella hälsöwärtsbyrå i Paris*, nu för år 7,000 kronor, med ett belopp av 7,000 kronor.

111:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 119) att för provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 36,250 kronor.

Riksdagen har för *provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 36,250 kronor.

Överståthållarämbetet.

112:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 120) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *överståthållarämbetet*, nu för år 123,822 kronor, med ett belopp av 61,911 kronor.

113:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 121) att till fortsatt utgivande av tidningen »Polisunderrättelser» på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag, högst, 35,000 kronor.

För ifrågavarande ändamål är för innevarande år anvisat ett anslag å 80,000 kronor.

Med hänsyn dels till fallande pris å tryckningskostnader dels ock till att avlöningskontot bör kunna något inskränkas, har Eders Kungl. Maj:t ansett anslaget kunna begränsas till 70,000 kronor för år räknat eller 35,000 kronor för nu ifrågavarande halvår.

Riksdagen, som med hänsyn ej mindre till vad departementschefen i ärendet anført än jämväl till den omständigheten att, enligt vad riksdagens vederbörande utskott inhämtat, tidningens omfång kunnat på grund av nedgång i brottsligheten väsentligt inskränkas, har ansett, att

ytterligare någon nedsättning i anslaget utöver den av Eders Kungl. Maj:t föreslagna torde kunna ske för år 1923 och har beräknat det samma för nämnda år till 60,000 kronor eller sålunda för halvåret 30,000 kronor.

Riksdagen har alltså till fortsatt utgivande av tidningen »*Polisunderrättelser*» på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag, högst, 30,000 kronor.

114:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 122) att såsom bidrag för upprätthållande av centralbyrån för fingeravtryck på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisa ett förslagsanslag av 13,500 kronor.

Riksdagen har såsom bidrag för upprätthållande av *centralbyrån för fingeravtryck* på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag av 13,500 kronor.

Landsstaten.

115:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 123) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *landshövdingarna*, nu för år 318,500 kronor, till halva beloppet, 159,250 kronor.

116:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 124) att

1:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Värmlands län uppföra en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

2:o) föreskriva, att för den nya befattningshavare, som på grund av vad ovan föreslagits må varda uppförd å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

3:o) å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Hallands län uppföra ett kvinnligt biträde av första lönegraden och ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

4:o) föreskriva, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos

ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar; samt

5:o) för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna, nu för år 1,452,700 kronor, med ett belopp av 729,550 kronor.

Riksdagen, som icke haft något att erinra mot Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså,

dels å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Värmlands län uppfört en länsbokhållare av andra lönegraden med en årlig avlöning av 3,200 kronor, därav 2,000 kronor lön och 1,200 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kunna efter respektive 5, 10 och 15 år komma tre ålderstillägg å lönen, vart och ett å 500 kronor;

dels föreskrivit, att för den nya befattningshavare, som på grund härav må varda uppförd å ordinarie stat, i tillämpliga delar skola gälla de villkor och bestämmelser, som genom kungörelse den 14 juni 1917 (nr 472) äro stadgade för åtnjutande av de från 1918 års början fastställda avlöningsförmåner för landsstaten;

dels å ordinarie staten för landsstaten från och med år 1923 för Hallands län uppfört ett kvinnligt biträde av första lönegraden och ett kvinnligt biträde av andra lönegraden;

dels föreskrivit, att de kvinnliga biträden, vilka sålunda uppföras å ordinarie staten för landsstaten, skola åtnjuta avlöning enligt bestämmelserna i kungörelsen den 19 juni 1919 (nr 507) angående nya avlöningsbestämmelser, att tillämpas från och med år 1920, för de hos ämbetsverk och myndigheter uppförda, under andra—åttonde huvudtitlarna, med undantag av postsparbanken, befintliga ordinarie kvinnliga biträdesbefattningarna m. m., med däri genom kungörelse den 9 juli 1920 (nr 583) gjorda ändringar;

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till tjänstemän och betjante vid länsstyrelserna, nu för år 1,452,700 kronor, med ett belopp av 729,550 kronor.

117:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 125) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget, högst, till sakkunniga till biträde vid utredningar m. m., nu för år 12,000 kronor, med ett belopp av 3,000 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget, högst, till sakkunniga till biträde vid utredningar m. m., nu för år 12,000 kronor, med ett belopp av 3,000 kronor.

118:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 126) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie reservationsanslaget till arvoden åt extra länsnotarier m. m., nu för år 383,000 kronor, med ett belopp av 165,000 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *arvoden åt extra länsnotarier m. m.*, nu för år 383,000 kronor, med ett belopp av 165,000 kronor.

119:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 127) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till fögderiförvaltningarna, nu för år 2,358,531 kronor, med ett belopp av 1,179,266 kronor.

Då riksdagen icke funnit skäl till erinran mot vad Eders Kungl. Maj:t under förevarande punkt föreslagit, har riksdagen sålunda för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *fögderiförvaltningarna*, nu för år 2,358,531 kronor, med ett belopp av 1,179,266 kronor.

120:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 128) att för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie förslagsanslaget till vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, nu för år 25,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

Riksdagen har för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna*, nu för år 25,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

121:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 129)

dels medgiva sådan ändring i övergångsstaten för landsstaten, att därå uppförd landsfiskal må från och med år 1923 åtnjuta förvaltningsbidrag med 500 kronor.

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptaga det ordinarie anslaget till övergångsstat för landsstaten, nu för år 36,400 kronor, med ett belopp av 16,750 kronor,

Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag, har alltså *dels* medgivit sådan ändring i övergångsstaten för landsstaten, att därå uppförd landsfiskal må från och med år 1923 åtnjuta förvaltningsbidrag med 500 kronor,

dels ock för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie anslaget till *övergångsstat för landsstaten*, nu för år 36,400 kronor, med ett belopp av 16,750 kronor.

122:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 130) har riksdagen, för beredande för tiden 1 januari—30 juni 1923 av *ortstillägg till vissa tjänstemän och betjante vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län*, på extra stat för samma tid anvisat ett förslagsanslag, högst, 1,875 kronor.

123:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 131) att på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet, där sådan kan av förhållandena påkallas, anvisa, att användas i huvudsak efter hittills gällande grunder, ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

Eders Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen funnit sig böra bifalla, och får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen på extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *avlöning och underhåll av särskild polisstyrka på landet*, där sådan kan av förhållandena påkallas, anvisat, att användas i huvudsak efter hittills gällande grunder, ett förslagsanslag av 450,000 kronor.

124:o) Eders Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 132) att å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till ersättning åt lappfogdar m. m. bevilja att reservationsanslag av 21,775 kronor.

Riksdagen har å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 till *ersättning åt lappfogdar m. m.* beviljat ett reservationsanslag av 21,775 kronor.

Diverse.

125:o) På grund av vad Eders Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 134) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *åldersställägg*, nu för år 450,000 kronor, med ett belopp av 225,000 kronor.

126:o) I enlighet med Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 135) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar*, nu för år 800,000 kronor, med ett belopp av 400,000 kronor.

127:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts förslag (punkt 136) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu för år 225,000 kronor, med ett belopp av 112,500 kronor.

128:o) På grund av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 137) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *extra utgifter*, nu för år 40,000 kronor, med ett belopp av 20,000 kronor.

129:o) Med bifall till Eders Kungl. Maj:ts därom framställda förslag (punkt 138) har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu för år 1,000,000 kronor, med ett belopp av 500,000 kronor.

130:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 201) anmält, har riksdagen till *tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag å 458,000 kronor.

131:o) Såsom riksdagen i särskild skrivelse (nr 153) anmält, har riksdagen till bestridande av kostnaderna för *dyrtidstillägg under första halvåret 1923 åt befattningshavare i statens tjänst* å extra stat för tiden 1 januari—30 juni 1923 anvisat ett förslagsanslag å 3,775,000 kronor.

132:o) I anledning av Eders Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 141) och för jämnande av huvudtitelns slutsumma har riksdagen för tiden 1 januari—30 juni 1923 upptagit det ordinarie förslagsanslaget för *bestridande av tryckningskostnader*, nu för år 300,000 kronor, med ett belopp av 150,759 kronor.

Stockholm den 6 juni 1922.

Med undersåtlig vördnad.

Verkliga utgifter.

V. Femte huvudtiteln. Socialdepartementet.

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
	A. Departementet.				
1	Departementschefen			12,000	
2	Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli, förslagsanslag			141,950	
3	Övergångsstat för departementet, förslagsanslag, högst			2,600	
4	Departementets verksamhet, förslagsanslag, högst				6,850
	Säger för departementet			156,550	6,850
	B. Sociala verk och inrättningar.				
	Riksförsäkringsanstalten:				
1	Riksförsäkringsanstalten, förslagsanslag	119,250			
2	Riksförsäkringsanstaltens verksamhet, förslags- anslag		693,550		
3	Kostnader enligt 19 och 37 §§ i lagen om för- säkring för olycksfall i arbete, förslagsanslag	37,500			
4	Statens bidrag till fiskares försäkring, förslags- anslag	—		156,750	693,550
	Försäkringsrådet:				
5	Försäkringsrådet, förslagsanslag			43,500	
6	Försäkringsrådets verksamhet, förslagsanslag ..				25,000
	Socialstyrelsen:				
7	Socialstyrelsen, förslagsanslag	156,000			
8	Socialstyrelsens verksamhet, förslagsanslag, högst		68,500		
9	Ersättning åt förlikningsmän m. m. för medling i arbetstvister, förslagsanslag		72,000		
10	Centrala skiljenämnden för vissa arbetstvister, förslagsanslag		15,000		
11	Särskilda skiljedomare i arbetstvister, förslags- anslag		7,500		
12	Offentliga arbetsförmedlingen i riket, förslags- anslag		200,000		
13	Medellösa arbetssökandes resor, förslagsanslag		15,000		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
14	Bekämpande av arbetslösheten, <i>reservations- anslag</i>		5,000,000		
15	Understöd i vissa fall åt genom tobaksmonopo- lets införande nödlidande personer, <i>förslags- anslag</i>		70,000	156,000	5,448,000
	Arbetarskydd:				
16	Yrkesinspektionen	82,050			
17	Personligt lönetillägg åt yrkesinspektrisen Ker- stin Hesselgren, <i>förslagsanslag</i> , högst		500		
18	Yrkesinspektionens verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst		30,000	82,050	30,500
	Statens tvångsarbetsanstalter:				
19	Statens tvångsarbetsanstalter, <i>förslagsanslag</i> ..	278,000			
20	Övergångsstat, <i>förslagsanslag</i>	7,500		285,500	
	Nykterhetsverksamhet:				
	Alkoholistvård:				
21	Driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister vid Svartsjö, <i>för- slagsanslag</i>	25,000			
22	Driftkostnader för statens vårdanstalt för alkoholister i Landskrona, <i>för- slagsanslag</i>	3,500			
23	Avlöningar och vikariatsersättningar åt befattningshavare vid statens vårdanstalt å Venngarn för alko- holister, <i>förslagsanslag</i> , högst	20,473			
24	Bidrag till driftkostnaderna i övrigt för statens vårdanstalt å Venngarn för alkoholister, <i>förslagsanslag</i> ..	26,500			
25	Erkända och enskilda alkoholistan- stalters driftkostnader, <i>förslags- anslag</i>	40,000			
26	Statens kostnader för farliga alko- holister m. m., <i>förslagsanslag</i>	3,000			
27	Sakkunnigt biträde hos socialstyrel- sen för ärenden rörande alkoholist- vården, <i>förslagsanslag</i> , högst	1,800		120,273	
	Främjande av nykterhet och motarbetande av dryckenskapens följder:				
28	Sveriges nykterhetssällskaps repre- sentantförsamlings upplysnings- byrås verksamhet, <i>förslagsanslag</i> , högst	5,000			

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
29	Internationella byrån i Lausanne för alkoholismens bekämpande, <i>förslagsanslag</i> , högst 750		5,750		126,023
	Sjukförsäkring:				
30	Sjukkasseväsandets befrämjande, <i>förslagsanslag</i>	930,000			
31	Extra statsbidrag för år 1922 åt registrerade sjuk- kassor, <i>förslagsanslag</i>		300,000		
32	Sjukkassor, som meddela moderskapsunderstöd, <i>förslagsanslag</i>		50,000		
33	Tillsyn över understödsföreningar, <i>förslags- anslag</i> , högst		3,000	930,000	353,000
	Arbetsrådet:				
34	Kostnader för tillämpning av lagen om arbets- tidens begränsning m. m., <i>förslagsanslag</i>				60,000
	Allmänna pensionsförsäkringen:				
35	Pensionsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	312,000			
36	Pensionsstyrelsens verksamhet m. m., <i>förslags- anslag</i>		306,000		
37	Statens kostnad för pensionstillägg och understöd åt de personer, som äro därtill berättigade jämlikt lagen om allmän pensionsförsäkring enligt dess lydelse före lagen den 8 juni 1915, <i>förslagsanslag</i>		10,100,000		
38	Bidrag till understöd åt de personer, som genom lagen den 8 juni 1915 blivit delaktiga i den allmänna pensionsförsäkringen, <i>förslagsanslag</i> , högst		2,725,000		
39	Ersättning till postverket för dess bestyr med pensionsutbetalningar m. m., <i>förslagsanslag</i>		425,000		
40	Ersättning till postsparbanken för dess bestyr med den på frivilliga avgifter grundade pen- sionsförsäkringen, <i>förslagsanslag</i> , högst		150		
41	Ersättning till häradsskrivarna för pensionsför- teckningar, <i>förslagsanslag</i>		25,000	312,000	13,581,150
	Fattigvård och barnavård:				
42	Fattigvården i Stockholm och landsorten	4,782			
43	Fattigvården i allmänhet, <i>förslagsanslag</i>	600,000			
44	Stipendier för bevistande av Svenska fattigvårds- förbundets kurs i Stockholm för utbildande av föreståndarinnor vid ålderdomshem och barn- hem, <i>förslagsanslag</i> , högst		3,000		
45	Sveriges bidrag till den internationella föreningen för barnaskydd, <i>förslagsanslag</i>		2,500		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
46	Statsinspektion av fattigvården, <i>förslagsanslag</i> , högst		24,825		
47	Bidrag till uppförande eller inrättande av arbets- hem, <i>förslagsanslag</i>		40,000		
48	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, <i>för- slagsanslag</i>		25,000		
49	Allmänna barnhuset i Stockholm	42,350			
50	Frimurarbarnhuset	1,375			
51	Barnhusen i landsorten	14,190		662,697	95,325
	Säger för sociala verk och inrättningar			2,628,497	20,412,548
	C. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.				
	<i>Medicinalstyrelsen med dithörande stater.</i>				
	Medicinalstyrelsen:				
1	Medicinalstyrelsen, <i>förslags- anslag</i> 182,550				
2	Övergångsstat 2,250				
3	Medicinalstyrelsens verksam- het, <i>förslagsanslag</i> , högst 18,350				
4	Personligt avlöningstillägg till en befattningshavare, <i>förslagsanslag</i> , högst 650	184,800	19,000		
	Statsmedicinska anstalten:				
5	Statens bakteriologiska la- boratorium 51,145				
6	Driften vid statens bakte- riologiska laboratorium, <i>förslagsanslag</i> , högst 50,000				
7	Statens rättskemiska la- boratorium 9,775				
8	Driften vid statens rättske- miska laboratorium, <i>för- slagsanslag</i> , högst 2,600				
9	Statens farmaceutiska la- boratorium, <i>förslagsan- slag</i> , högst 10,850	60,920	63,450		
10	Förste provinsialläkare och provinsialläkare 780,650				
11	Skrivbiträde och övriga expenser åt förste provin- sialläkare m. m., <i>förslagsanslag</i> , högst		26,200		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
12	Bidrag för anskaffande av bostäder åt provinsialläkare å landsbygden, <i>reservationsanslag</i>		50,000		
13	Provisoriska lönetillägg åt förste provinsialläkare och provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i> , högst		114,000		
14	Flyttningsbidrag åt vissa provinsialläkare, <i>förslagsanslag</i>		5,000		
15	Omedelbart provisoriskt avhjälpande av läkarbristen, särskilt i Norrbottens, Västerbottens och Jämtlands län, <i>förslagsanslag</i> , högst		25,000		
16	Resestipendier åt förste provinsialläkare m. fl., <i>reservationsanslag</i>	—			
17	Avlöning åt civila läkarstipendiater, <i>reservationsanslag</i>	—			
18	Bidrag till extra provinsialläkares avlöande, <i>förslagsanslag</i>	15,000		1,041,370	302,650
<i>Sjukvårdsanstalterna.</i>					
Sinnessjukvårdsanstalterna:					
19	Hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i>				6,157,500
20	Övergångsstat för hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i>				61,260
21	Bidrag till befordringsavgifter för vissa befattningshavare vid hospital och asyler, <i>förslagsanslag</i> , högst				22,500
22	Resestipendier åt vid hospital och asyler anställda läkare, <i>reservationsanslag</i>				—
23	Anstalter för obildbara sinnesslöa, <i>förslagsanslag</i>				225,000
24	Anstalter för bildbara sinnesslöa, som icke äro fallandesjuka, <i>förslagsanslag</i>				350,000
25	Epileptikeranstalter, <i>förslagsanslag</i>				50,000
26	Avlöningar och vikariatersättning m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i> , högst				6,015

			Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
27	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar, <i>förslagsanslag</i>	14,900				
28	Avlöningar och vikariatersättning m. m. åt befattningshavare vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i> , högst	3,880				
29	Bidrag till driftkostnader i övrigt vid statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor, <i>förslagsanslag</i>	8,450	6,843,760	55,745		
	Övriga sjukvårdsanstalter:					
30	Lasarettens underhåll	7,887				
31	Resestipendier åt ordinarie läkare vid länslasarett m. fl., <i>reservationsanslag</i>	—				
32	Underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska	11,750				
33	Täckande av motsedd brist å anslaget till underhåll av Järvsö sjukhus för spetälska, <i>förslagsanslag</i> , högst	6,000				
34	Bidrag för driftkostnaderna vid tuberkulossjukvårdsanstalter, <i>förslagsanslag</i>	1,250,000				
35	Resebidrag till vissa patienter vid kustsanatorierna, <i>förslagsanslag</i>	7,500				
36	Resestipendier åt läkare för studier i tuberkulossjukvård, <i>reservationsanslag</i> ..	—				
37	Folksanatorierna, <i>förslagsanslag</i> , högst	300,000				
38	Statsbidrag till dispensärverksamhet, <i>förslagsanslag</i>	200,000				
39	Behandling av medellösa lufuspatienter från landsorten, <i>förslagsanslag</i>	25,000				

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
40	Radiumhemmets poliklinik, förslagsanslag, högst	7,500			
41	Radiumhemmets klinik, för- slagsanslag	15,500			
42	Resebidrag till vissa patien- ter vid radiumhemmet, förslagsanslag	7,500			
43	Statsbidrag för uppförande, inrättande eller inlösen av epidemisjukhus, förslags- anslag	750,000			
44	Statsbidrag för driften av epidemisjukhus, förslags- anslag	225,000			
	Vanföreväsendet:				
45	Kliniker vid vanföreanstalterna i Stock- holm, Göteborg och Hälsingborg, för- slagsanslag	79,000			
46	Polikliniker vid vanföreanstalterna i Stockholm, Göteborg och Hälsing- borg, förslagsanslag	7,500			
47	Underhåll av skol- och uppfostrings- hem för vanföra, förslagsanslag	45,400			
48	Bidrag till resor för vanföra jämte vårdare, förslagsanslag	25,000			
49	De i Stockholm, Göteborg och Hälsing- borg inrättade undervisningsanstal- terna för vanföra m. m., förslagsanslag	77,500			
		234,400		8,372,797	1,574,745
	Hälsovård i allmänhet.				
50	Kostnader för allmän hälso- och sjukvård, för- slagsanslag	600,000			
51	Lindring i mindre bemedlade patienters å lands- bygden sjukvårdskostnader, förslagsanslag		25,000		
52	Statens skola för utbildning av distriktssköterskor, förslagsanslag		4,000		
53	Stipendier för sjuksköterskor för genomgående av statens skola för utbildning av distriktsskö- terskor, förslagsanslag, högst		10,000		
54	Statsbidrag för anställning av distriktssköterskor, förslagsanslag		75,000		

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
55	Statsbidrag till avlöning åt distriktsbarnmorskor, <i>förslagsanslag</i>		150,000		
56	Barnmorskeundervisningen och barnbördshusen	30,532			
57	Repetitionskurser för barnmorskor, <i>förslagsanslag</i> , högst		7,750		
58	Ortopediska institutet	4,125			
59	Skyddskoppypmpningen, <i>förslagsanslag</i>	130,000			
60	Karantänsanstalten på Käsö, <i>förslagsanslag</i> , högst	8,800			
61	Svenska läkarsällskapet	—			
62	Resestipendier åt civila läkare	—			
63	Internationella hälsovårdsbyrån i Paris, <i>förslags- anslag</i>	7,000			
64	Provisoriska åtgärder beträffande sjukvården inom rikets ödemarksområden, <i>förslagsanslag</i> , högst		36,250	780,457	308,000
	Säger för medicinalstaten samt hälso- och sjuk- vården			10,194,624	2,185,395
	D. Överståthållarämbetet.				
1	Överståthållarämbetet			61,911	
2	Utgivande av »Polisunderrättelser», <i>förslagsanslag</i> , högst				30,000
3	Centralbyrån för fingeravtryck, <i>förslagsanslag</i> ..				13,500
	Säger för överståthållarämbetet			61,911	43,500
	E. Landsstaten.				
1	Landshövdingarna			159,250	
2	Tjänstemän och betjänte vid länsstyrelserna			729,550	
3	Sakkunniga till biträde vid utredningar m. m., <i>för- slagsanslag</i> , högst			3,000	
4	Extra länsnotarier m. m., <i>reservationsanslag</i>			165,000	
5	Fögderiförvaltningarna			1,179,266	

		Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor	Ordinarie anslag Kronor	Extra anslag Kronor
6	Vikariatsersättningar vid fögderiförvaltningarna, <i>förslagsanslag</i>			20,000	
7	Övergångsstat för landsstaten			16,750	
8	Ortstillägg till vissa tjänstemän och betjante vid landsstaten i Göteborgs och Bohus län, <i>förslags-</i> <i>anslag</i> , högst				1,875
9	Särskild polisstyrka på landet, <i>förslagsanslag</i>				450,000
10	Ersättning åt lappfogdar m. m., <i>reservationsanslag</i>				21,775
	Säger för landsstaten			2,272,816	473,650
	F. Diverse.				
1	Ålderstillägg, <i>förslagsanslag</i>			225,000	
2	Rese- och traktamentspenningar, <i>förslagsanslag</i> ..			400,000	
3	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, <i>förslagsanslag</i>			112,500	
4	Extra utgifter, <i>reservationsanslag</i>			20,000	
5	Skrivmaterialier och expenser, ved m. m., <i>förslags-</i> <i>anslag</i>			500,000	
6	Tillfällig löneförbättring för viss personal inom den civila statsförvaltningen, <i>förslagsanslag</i>				458,000
7	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, <i>förslagsanslag</i>				3,775,000
8	Tryckningskostnader, <i>förslagsanslag</i>			150,759	
	Säger för diverse			1,408,259	4,233,000
	Summa			16,722,657	27,354,943